

373
9-52

0 120 - 10

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1876

Կ. ՊՈԼԻՍ — ԻԻՍԿԻՏԱՐ

ՏՆՕՐԷՆԻՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

1912 - 1913

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ

373

Պ-52

373
7-52

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1876

Կ. ՊՈԼԻՍ — ԻԻՍԿԻԻՏԱՐ

ՏՆՕՐԷՆԻՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

1912-1913

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ

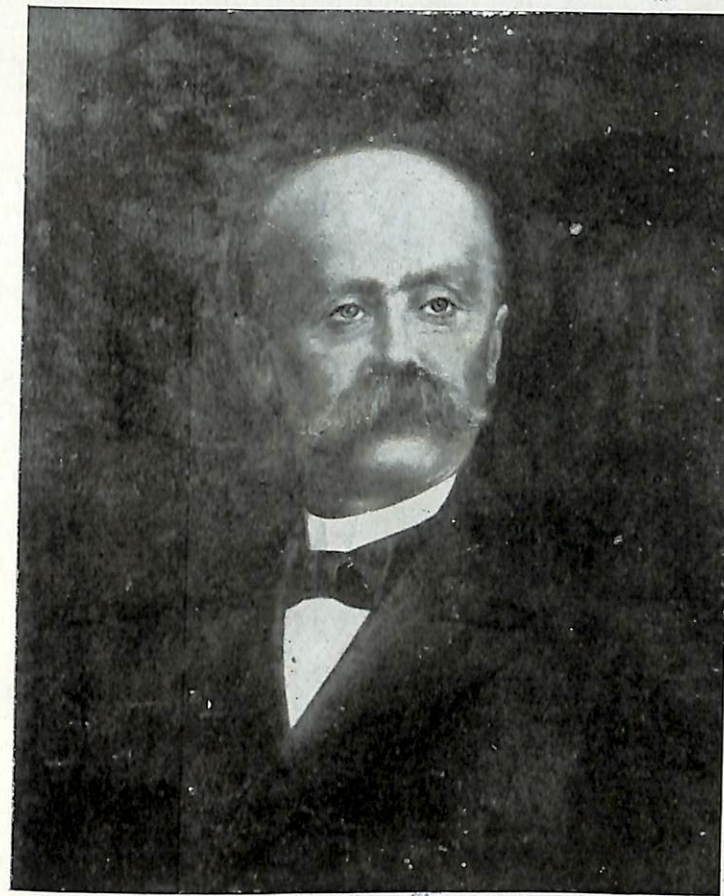
22 JUL 2013

17532

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Օ. ԱՐԶՈՒՄԱՆ
№ 177

10826-58

Վարժարանին հիմնադիրը
Վ. Յ. ՊԵՐՊԵՐՅԱՆ
1852—1907

Ըստ Սիմոն Էժ. Յակոբեանի նկարին

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

1912—1913 ՇՐՋԱՆԻ

ՕՐԱՑՈՅՑԸ

Բացում Եղանին	Երկուշաբթի,	Սեպտ. . . 3,	1912
Սկիզբը Դասերու	,	» . . 10,	1912
Օր Հիմնադրին եւ Հիմնադրեան	Շաբաթ	Հոկտ. . 27,	»
Նոր Ցարոյ Արձակուրդ	»	Դեկտ. . 29,	»
Ա. Վեցամսեայ Գննութիւնք.	Երկուշաբթի,	Փետր. . 4,	1913
Բարեկենդանի Արձակուրդ	Շաբաթ,	Փետր. . 16,	»
Հիմնադրին Մահուան Ցարեղարձ	Կիրակի,	Ապրիլ . 7,	»
Զատիկի Արձակուրդ	Երկուշաբթի,	,	8, »
Օր Արտասանութեանց եւ Դասային			
Մրցումներու	Հինգշաբթի,	Մայիս . 23,	»
Ամառվերջի Գննութիւնք.	Երկուշաբթի,	» . . 27,	»
Ամառվերջի Հանդես	Կիրակի,	Յունիս . 16,	»
Փակում Եղանին.	Երկուշաբթի,	» . . 17,	»

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ 1913—1914 ՇՐՋԱՆԻ

Բացումը	Երկուշաբթի,	Սեպտ. . 2,	1913
Դասերու սկիզբը	,	» . . 9,	»

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Կ Ա Չ Մ

Ե. Ռ. Պէրպէրեան, Վկայուած Բարիզի Համալսարանի Դպրութեան Գործակալ, Ֆորէսթէն,
[Sforck.

Ուսուցիչ Իմաստասիրութեան

Արմէն Նիկողոսեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի, Բ. Տֆօրկն.

Ուսուցիչ Բնական Գիտութեանց, Ֆրանսերէնի և Շուէտական Մարզանքի

Լեւոն Թաօնեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի, Երևանից Տեսչի.

Ուսուցիչ Հնկերական Գիտութեանց, Հայերէնի և Ֆրանսերէնի

Մ Ն Ա Յ Ո Ւ Ն Ո Ւ Ս Ո Ւ Ց Չ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Արմենակ Պաղտատեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.

Դասապետ Երէց Կարգի, Ուսուցիչ Ուսողութեան և Օսմաներէնի

Բիւզանդ Կէօզիւպէօյլեան, Շրջանաւարտ Ռուսերէնի Գիտնի.

Դասապետ Կրտսեր Կարգի, Ուսուցիչ Անգլերէնի, Վարիչ Դաշտային Խաղերու

Մարկոս Հանէսեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.

Դասապետ Կրտսերագոյն Կարգի և Ուսուցիչ Նախապատրաստական Կարգերու

Փիլիպպոս Տէր Աւետիսեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.

Դասապետ Երախայ Գ. Կարգի և Ուսուցիչ Նախապատրաստական Կարգերու

Յիկին Ա. Պաղտատեան.

Դասապետուհի և Ուսուցչուհի Երախայ Բ. և Ա. Կարգերու

Սիսակ Խարբուրլեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.

Կրկնող Մասնագիտական Ուսողութեան

Ա Յ Ց Ե Լ Ո Ւ Ո Ւ Ս Ո Ւ Ց Չ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Նօան Գալֆայեան, Ingénieure Agronome, Մօնթէլիէի Համալսարանէն.

Ուսուցիչ Երկրագործութեան

Սեփան Կուրսիկեան,

Ուսուցիչ Օսմաներէնի, Արաբերէնի, Պարսկերէնի և Օսմ. Դրականութեան

Աստուածատու Խաչատրեան.

Ուսուցիչ Հայերէն Գրաբարի և Հայկ. Մատենագրութեան Պատմութեան

Դարեգին Գալֆայեան,

Ուսուցիչ Ուսողութեան

Յիւսէ Զաքարեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.

Ուսուցիչ Գրագիտութեան և Հայ Արդի Մատենագրութեան Պատմութեան

Գեղամ Գավաճեան, Շրջանաւարտ Բարիզի Բժն զէ Շօսէէն.
Ուսուցիչ Մասնագիտական Ուսողութեան:

Միքայէլ Շամսաննեան, Լայքցիկի Համալսարանէն.
Ուսուցիչ Գերմաներէնի:

Ժան Պիանֆո, Licencié ès Lettres.
Ուսուցիչ Ֆրանսերէնի և Դասական Մատենագրութեանց:

Հասիպ պէյ, Բ. Տնօրէն Կ. Պոլսոյ Դիտարանին.
Ուսուցիչ Եւանգելիանափութեան և Տիեզերաբանութեան:

Տիգրան Զէօկիւրեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.
Ուսուցիչ Պատմութեան և Աշխարհագրութեան:

Նէմէսսիս պէյ, Շրջանաւարտ Կ. Պոլսոյ Իրաւարանական Վարժարանէն.
Ուսուցիչ Իրաւաբանութեան և Օսմ. Պատմութեան:

Գառնիկ Շէիրիկեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.
Ուսուցիչ Առեւտրական Դիտութեանց:

Գ Ե Ղ Ա Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն Բ Ա Ժ Ի Ն

Սիմոն Յակոբեան, Վկայեալ Կ. Պոլսոյ Դեղարուեստից Վարժարանէն.
Ուսուցիչ Դժադրութեան և Նկարչութեան:

Վարդան Սարգսեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.
Ուսուցիչ Տեսական Երաժշտութեան և Վարժեց Վարժարանի Երգչախումբին:

Սեփան Բաբելեան, Շրջանաւարտ Պէրպէրեան Վարժարանի.
Ուսուցիչ Դաշնակի:

Յարութիւն Սիւնեան,
Ուսուցիչ Զուգակի:

Վարդանէս Էսմէրեան,
Վարժարանին Ֆանֆառին Մարդիւն:

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ԿԱՊՈՒԱԾ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՏՈՔՔ. ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ,	Ընդհանուր հիւանդութեանց:
ՏՈՔՔ. ԶԱՐԾՅԵԱՆ,	Մասնագէտ քթի եւ կոկորդի հիւանդութեանց:
ՏՈՔՔ. ՍԵՐՔԼԵԱՆ,	Մասնագէտ աչքի հիւանդութեանց:
ՏՈՔՔ. ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ,	Մասնագէտ ականջի հիւանդութեանց:

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐժԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎԱՐժԱՐԱՆԻՆ ԴԻՐՔԸ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ.

Վարժարանը կը գտնուի Իսկիւսարի հանայասնիլ եւ հովասուն բարձանց վրայ. Ինասիլի եւ Ենի Մահալլի քաղերուն մէջ գտնուող բլրակին մէկ մասը կը գրաւէ. Երկուսեք ծառասաններ կան. ունի ընդարձակ գետին մը, որ վեց հազար ֆառակուսի մէքը է: Շէնքը յաջորդական յաւելումներով ստացած է կարելուր ընդլայնում մը. կրնայ պարունակել 100 գիշերօթիկ եւ 150 ցերեկեայ: Իր յատկապէս սարածուքիւնն է 1000 ֆառակուսի մէքը: Խոհանոցը եւ լուսարանը կը կազմեն առանձին շէնք մը: Դասարանները խիստ լաւ լուսաւորուած են եւ օդասուն, ինչպէս նաեւ անոնց մէջ գտնուող սահմաններ են առ հասարակ 10ական անկողինով: Հաշարանը նոյնպէս ընդարձակ սահման մըն է դպրոցին շէնքին գրեթէ անջատուած:

ԴՊՐՈՑՍԿԱՆ ՏԱՐԻՆ.

Դպրոցական տարին կ'սկսի 1 Սեպտեմբերին, կը բաժնուի երկու կիսամեակներու. առաջինը կը տևէ 1 Սեպտեմբերէն մինչեւ 31 Յունուար. Բ. ք. Փետրուար 1էն մինչեւ Յունիս 20: Շրջանին ընթացքին երեք արձակուրդներ կան, Ծնունդի, Բարեկենդանի եւ Զատիկի առթիւ, որոնց իւրաքանչիւրը շաբաթ մը կը տևէ. վարժարանը նաեւ փակ է Հայ Եկեղեցւոյ տաղարի տօներուն: Մեծ արձակուրդը կը տևէ երկու ամիս եւ 15 օր:

ՈՒՍՈՒՄԸ.

Ուսումնական ընթացքը կը տևէ 8 տարի. կը բաժնուի երկու շրջանի. Նախապատրաստական շրջան (Երեսայից Ա. Բ. Գ. տարիներ) եւ Երկրորդական ուսման շրջան (Կրտսերագոյն, Կրտսեր, Երեց, Երիցագոյն, Աւագ): Վերջին երկու կարգերու աշակերտները հիմնական հիւղերու հաւաքաւոր հետեւելէ զաւ կը բաժնուին Առեւտրական, Դիտական եւ Գրական (Ման-

կավարժական) երեք հասուածներու: Վարժարանը իր շրջանաւարտներուն կուտայ Կրթական Նախարարութեան վաւերացած երկրորդական Ուսմանց (Եօքնամեայ *Baccalauréat*) վկայական:

Ուսուցչական Մարմինը կը բաղկանայ 26 անդամներէ:

Ուսմանց մանրամասն ծրագիրը *seu* տեղեկագրին մէջ:

ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Շրջանին մէջ երկու ֆննութիւններ տեղի կ'ունենան. մին Բարեկենդանի արձակուրդէն երկու շաբաթ առաջ. կ'անուանուի Ա. կիսամեայի Քննութիւն, ըստ արդեանց, աշակերտներուն մէջ դասակարգութիւն մը տեղի կ'ունենայ: Բ.ը, որ կը կոչուի Տարեկան Քննութիւն, կը կատարուի Յունիս ամսոյ մէջ. այս ֆննութիւններուն եւ ընդհանուր աշխատութեան արդիւնքը կ'որոշեն աշակերտին կարգավիճակը:

ՎԻՃԱԿԱՅՈՅՑ ՏԵՏՐ.

Երկու ամիսը անգամ մը աշակերտներու կը յանձնուի վիճակացոյց տեսք մը, ուր նշանակուած է իրենց աշխատութեանց ամսական արդիւնքը, աշակերտները պատշաճօր են այս տեսքը իրենց ձեռքով կամ պաշտպանին ներկայացնել ու ստորագրուած վերադարձնել:

ՕՐՈՒՍՆ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ.

(Ժամը Եւրոպական է)

Զարթուում	Ժամը 6
Սերտողութիւն.	» 6 ¹ / ₂ —7 ¹ / ₂
Նախաճաշ	» 7 ¹ / ₂
Առաւօտեան զբօսանք	» 7 ³ / ₄ —8 ¹ / ₂
Ա. պահ դասի	» 8 ¹ / ₂ —9 ¹ / ₂
Մարմնամարզ	» 9 ¹ / ₂ —10
Բ. եւ Գ. պահ դասի, փոքորդ ժամ դադարով	» 10—12
Յերեկոյան ճաշ	» 12
Յերեկոյան զբօսանք	» 12 ¹ / ₂ —2
Երկու կամ երեք պահ դաս ցերեկեան վերջ (*)	» 2 — 4 կամ 2 — 5

(*) Զարեհաբքի եւ ուրաք օրերը միայն կ'սկս օրէ վերջ 3 պահ դաս կայ:
Միկ պահը յիսուս վայրկեան է:

Մարզիկներու խումբը եւ իրեն վարիչը Բ. Է. Գ. Կէօղիւսեայի քնան

Նախընթիւ	» 4 կամ 5
Երեկոյեան զբօսանք	» 4 — 5 ^{1/2} կամ 5—6
Սերսողութիւն	» 5 ^{1/2} — 7 ^{1/2} կամ 6—7 ^{1/2}
Ընթրիք	» 7 ^{1/2}
Գիշերուան զբօսանք	» 7 ^{1/2} — 8 ^{1/2}
Ազատ սերսողութիւն	» 8 ^{1/2} — 9 ^{1/2}
Նիկոյ	» 9 ^{1/2}

ԾՆՈՂՔՆԵՐԸ .

Ծնողները կրնան տեսնել իրենց զաւակները կիրակի օրերը . ամառը լինելուն արդէն գիշերօթիկ աշակերտները կ'արժանանան իրենց ծնողաց մօտ երթալու : Իսկ լուր օրեր այցելուներ երբ փափաքին տեսնել աշակերտներ , պարտին սպասել դասաժամին լրանալուն հիւրատանին մէջ : Տնօրէնութիւնը ստիպողաբար կը խնդրէ զաւառացի ծնողներէն որ իրենց զաւակաց՝ Պոլսոյ մէջ կատարելի գործեր չի յանձնեն . աշակերտները բացի ամառը լինելէ եւ տնական արձակուրդներէ՝ վարժարանէն հեռանալու արժանութիւն չունին :

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄՏԻՅ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ .

8 տարեկանէն սկսեալ տղաները կ'ընդունուին : Ազգային վարժարանէ ընթացաւարտ աշակերտները առանց քննութեան կ'ընդունուին կրտսերագոյն կարգը : Երբ նորամուտ աշակերտը ուրիշ երկրորդական վարժարանէ մը կուգայ , իւր մտադրած դասարանը մտնելու համար պարտի աստիճան մը վար դասարանին տարեկան բոլոր քննութիւնները անցնել :

Տնօրէնութիւնը փափաքողներուն կ'ուղարկէ ցանկը այն պիտանի առարկաներուն զորս գիշերօթիկ աշակերտը պարտի իւր հետ բերել վարժարան մտնելու :

Ամէն աշակերտ վարժարան մտնելու պէտք է ունենայ *պտոյտներու եւ մարզանքի համազգեստը* որ պարտաւորիչ է :

ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Գիշերօթիկ աշակերտը կը վճարէ տարին 28 Օսմ. ոսկի : Ցերեկեայ աշակերտը կը վճարէ 6 Օսմ. ոսկի, այս գումարը 7 Օսմ. ոսկի կը բաժնանայ վերջին եւեթ կարգերուն համար : Եղբայրներու համար 10% զեղչ մը կ'ըլլայ : Ճերմակեղինաց լուացքի համար գիշերօթիկները պէտք է վճարեն տարեկան մէկ Օսմ. ոսկի յաւելուած մը : Արձակուրդներու միջոցին վարժարան մնալ ուզող գիշերօթիկներ 1^{1/2} ոսկի պիտի վճարեն : Ամէն դպրոցական տարեգլխին առաջին կիսաթուականին հետ ծնողք պար-

սին վնարել նաեւ կանխիկ $1\frac{1}{2}$ Օսմ. ոսկի աւելի, գիւետօրիկ մէն մի աւակերտի համար, իսկ 1 Օսմ. ոսկի ցերեկեայ աւակերտի համար : Այս գումարը պիտի ծառայէ աւակերտաց տնտեսի գիտօրիկի, բժշկական խնամոց եւ իրենց ձեռնով պահանջող վնասուց հաշուոյն : Եթէ այս գումարէն բան մ'աւելնայ, եւ կը տրուի կամ կը հաշուուի յաջորդ տարւոյն, իսկ եթէ պակաս գալ՝ կը պահանջուի :

Տարեքոշակը կը վնարուի երկու անգամէն. Ա. կիսամեայ քոշակը կը գանձուի *աւթողոքեանը կանխիկ*՝ աւակերտին վարժարան մտած պահուն : Առանց այս կանխիկ վնարման աւակերտը չընդունուի : Բ. կիսամեայ քոշակը կը գանձուի Յունուար 1 եւ մինչեւ Փետրուար 1 (վերջին պայմանաժամ) :

Սկսուած կիսամեայ շրջան մը պարտական կ'ընէ աւակերտին ճնողքը այդ կիսամեայի քոշակին ամբողջական վնարման :

Ո եւ է պահանջուած, վնարուած քոշակը չէ կարելի յետ գանձել :

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Բ

1912 — 1913

Գ Պ Ր Ո Յ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն Ի

Պերպերեան վարժարանի Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ներկայացնելու յարգոյ հասարակութեան 1912—1913, 37րդ շրջանին հետեւեալ տեղեկագիրը : Տնօրէնութիւնը հետեւեալ եղերուն մէջ ներկայացուցած ըլլալով, ղեկագիրը : Տնօրէնութիւնը մէջ վարժարանին ունեցած կեանք վարհամարտօտակի, վերջացող տարւոյն մէջ վարժարանին մտաւորական եւ բարոյական չափան կազմակերպութեան եւ ֆիզիքական, մտաւորական եւ բարոյական կրթութեան տեսակետով, սոյն տեղեկագիրը կրնայ նաեւ նկատուիլ իբր վարժարանին ներկայ վիճակին յայտագիրը :

Վ Ա Ր Ջ Ա Կ Ա Ն Կ Ա Ջ Մ

Շրջանին սկիզբը վարժարանիս ռեսուցչական Մարմինը կրեց բարեբաղդ փոփոխութիւններ եւ յաւելումներ որոնք զինքը եւս աւելի առակ դարձուցին իր կարելու դերին կատարմանը :

Հայերէն լեզուի, գրականութեան եւ քաղաքագրութեան ուսուցումը, որ աւագ կարեւորութիւն ունի տնօրէնութեան համար, եւ որ առ ի չգոյէ յարմար անձնակազմութեան Հիմնադրին մահուէն ի վեր նւազումն փնտրելի մէջ եւ, զգաւ այն բոլոր շահեկանութիւնը եւ կենդանութիւնը որուն իրաւունք ունէր ծանօթ Հայագէտ Ստամբուլու եւ. Խաչատուրեանի առաջնորդութեան տակ :

Նոյն կենդանութիւնը զգաւ եւ անգլիերէն լեզուն իր նոր ուսուցիչ Բիւզանդ եւ. Կեօքիւպօյլլեանի շնորհիւ որ եղաւ նաեւ քանկագին վարիչ մը դաշտային խաղերուն :

Նրաժեսութեան ուսուցումը մեր բաղձացած հայկական դրուժը ստանալու առանց եւրոպականին զանցառութեանը Հայր Կոմիտաս Վարդապետի աւագնորդութեան տակ որով իմբական երգեցողութեան ժամերը տղայոց համար ամենէն հանդիպի եւ շինի ժամերէն եղան :

Դաւանակի եւ շուքակի տաղանդաւոր ուսուցիչներուն Յ. Է. Սիման-

եանիւ Ս. Էֆ. Բաբելեանի դասերուն շնորհիւ այս երկու գործիքները յաջողապէս սորվող աշակերտներու բաւական թիւ մ'ալ ունեցանք որոնցմէ փայլուն արդիւնքներ կ'սպասենք մօտաւոր ապագայի մէջ :

Վարժարանիս նախորդ շրջանաւարտներէն Պ. Պ. Մարկոս Հանեսեան, Փ. Տէր Աւետիսեան եւ Ս. Խարբուրթեան ալ մեզ վերադարձան եւ գնահատելի պատճովարարութիւն մը ունեցան առաջին երկուքը իբրեւ նախապատրաստական կարգերու ուսուցիչ իսկ վերջինը իբր օգնական Գեղամ Էֆ. Գալաթեանի մասնագիտական ուսողութեան դասընթացին :

Իրենց, ինչպէս ամբողջ ուսցչական մարմնոյն ճնշողութիւնս իր գոհունակ շնորհակալութիւնը կը յայտնէ :

Ֆ Ի Ջ Ի Ք Ա Կ Ա Ն Կ Բ Թ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Անկլիո-Սաֆսօն մանկավարժութեան ֆիզիքական կրթութեան մասին ունեցած սկզբունքները մեր ալ հաստատ համոզումներն են. եւ փորձը լիովին կ'արդարացնէ, քանի սարիներէ ի վեր ֆիզիքական կրթութեան վրայ դրած մեր յոյսը. ոչ միայն այդ կրթութիւնը ֆիզիքական քանակագին առողջութիւն մը կ'ապահովէ զոմն ամբողջ կեանքին համար, ոչ միայն զինքը մարմնով, շարժումներով գեղեցիկ եւ ներդաշնակ կ'ընէ, ոչ միայն մեծագոյն ազդակ մը կ'ընայ բոլոր քիմիական վերածնունդին ու ազնուացման ալ եւ բարոյական կորովի, ուղղամտութեան, անվեհերութեան, նզովող նկարագրի ու զուարթութեան յասկութիւններ կ'ստեղծէ անոր մէջ. դիտեցէ՛ք երկարատեւ պնդեցէ՛ք մը վերջ զոմններուն հրնուալից վերադարձը. այդ բոլոր յասկութիւններուն ծնունդն է որ կը կազմէ այդ տեսարանին գեղեցկութիւնը :

Շուտեան վարձանք, ֆուտս քայլ, պասքէթ քայլ, երկարատեւ պնդեցէ՛ք, լողակ, դաշտային խաղեր եւ մրցումներ կարելու տեղ մը բռնեցին այս սարի ալ ու այս սարի մասնաւորապէս դպրոցական կեանքին մէջ : Այս մասին քանի մը մանրամասնութիւններ.

Ամենօրեայ Սմեթօնայ եւ ընդհանուր շուտեան վարձանքը զոր անցեալ սարի հաստատեցինք այս սարի եւս տեղի ունեցաւ ամեն անգամ որ օդը ներեց. զոմն միահաղոյն՝ շնչառութեան եւ մկանային զանազան շարժումներու փորձեր բրին Ս. Էֆ. Նիկողոսեանի առաջնորդութեան տակ, առաւօտեան մաքուր օդին ու առաւ քայլին մէջ. նաեւ կատարեցին զինուորական տղանց ֆանձառի առաջնորդութեամբ. իրենց այդ փորձերուն մէջ միշտ բազմաթիւեցան մասնաւորապէս Նիկողոսեան Էֆ. Ս. Էֆ. Խաչատուրեանի եւ Տիգրան Էֆ. Զեօկիւրեանի խանդավառ բանախօսութիւններով :

Ներկար Պատշաճութիւնը

Խմբական ու երկարատեւ պնդեցէ՛ք տեղի ունեցան բաւական թիւով. զոմն կը մեկնէին դաստիարակներու առաջնորդութեամբ իւրաքանչիւրը սանելով իր պարենի պայուսակը եւ հագուած յարմար եւ թեթեւ կերպով. վերադարձին ամենքը գոն էին, զուարթ, լեցուցեց եղբայրական զգացումով իրարու հանդէպ, բնութեան գեղեցկութեան զմայլանքովը հոգիներն զբաւուած եւ յարաբանակի հրնուանքին ժպիտը դիմեցնուն վրայ : — Այսպէս կիրակի մը գացին եւ անցուցին Գայիւ Տալիի բարձունքը, ուրիշ անգամ մը Ոսփորի վրայ Ինասիէ՝ ուր այցելեցին նաեւ դիտարանը, ուրիշ անգամ մըն ալ Հալապը գացին առաջնորդութեամբ երկրագործութեան ուսուցիչ Նեան Էֆ. Գալ-Ֆայեանի որ պսցցուց եւ բացատրեց երկրագործական վարժարանին բոլոր մասերը ու գործիքները, նամբան խումբը կանգ առաւ նաեւ սաւառնակներու վարժարանին մէջ ուր սպայ մը բացատրեց սաւառնակին մեքենականութիւնը եւ իբրեւ օրինակ վերելք մ'ալ կատարեց ամենուն խանդավառութեան մէջ : — Անխառն զուարթութեան եւ հանդիպի երկու օրեր եղան նաեւ անոնք ուր ստուար խումբով եւ քաղելով գացինք Ալեմ Տալի եւ պսցցեցանք այդ երգուած տեղին բոլոր գեղեցիկ վայրերը գիշերը հոն մնալով ու դառնալով յաջորդ օրը. երգ, պար, յանապատասխան եւ խմբովին գրուած ու երգուած բանաստեղծութիւն անբացատրելի զուարթութիւն դրին մեր այդ յիշատակելի պնդեցինք մէջ. — Զատիկի արձակուրդը մասնաւորապէս հանդիպի եղաւ այն խումբ մը ուսուցիչներուն եւ զոմններուն համար որոնք պնդեցին կատարեցին Սկիւսար - Պարսիզակ - Իզմիս - Արմաւ - Ասաբազար - Սկիւսար ծրագրով : Ամեն տեղ բարեացակամ ընդունելութիւն մը վայելէր էին, մանաւանդ Պարսիզակի եւ Արմաւի մէջ ուր տեղի ուսանողներուն հետ շատ սիրալիր կապեր հաստատեցին : 7 օրուան այդ նամբորդութիւնէն վերադարձին երկար ու լեցուն կեանք մը ապրած բոլորը քանակագին սպաւորութեան տակ էին զոմն :

Գաւառային Խաղերը

Գաւառային խաղերը զլիսաւոր նորութիւն մը կազմեցին այս տարուան դպրոցական կեանքին մէջ. աշակերտները Բիւզանդ Էֆ. Կեօկիւրեանի համակրելի ու խանդավառող առաջնորդութեան տակ շատ փարուստ ցոյց տուին անոնց. ստուար կը դնենք այդ խաղերուն համար կազմուած ընկերութեան տեղեկագիրը զոր պատրաստած է իր վարիչը :

«Տարեւորանին սկիզբը, մարզական զլիսաւոր զբաղումն էր խումբին Foot-bollը, որուն յարմար եղանակն է միշտ առունք : Տղոց մեծ մասը՝ արդէն վարժ խաղին, վայելած են կանոնաւոր խաղեր, իսկ սկսնակները սորված են խաղը իրիկուան պարզ վարժութիւններով :

Վարժարանին խումբը հրաւեր ստացած է բազմաթիւ խումբերէ, ինչ որ նշան է խումբին նանչցուելուն ամեն կողմէ. զանազան պատճառներով :

րով այս հրաւերներէն մին միայն ընդունած է որու միջոցին հաւասար եկած է հաշիւաւորող խումբին :

Առաջին անգամ ըլլալով վարժարանին մէջ հաստատուած է Basketball ամերիկեան խաղը որ տղոց խանդավառութիւնը գրաւած է : Տղաք ստոված են խաղը ու դասարաններուն միջեւ մրցումներ ալ ունեցած են . յաղթական կարգին յատուկ դրօշն ալ պատրաստուած է, բայց մրցումները դադարած են մասնաւորներու հիւանդութեան պատճառով :

Երբ ձմեռը անցած է, սկսած են դաւանային խաղերը , եւ անոնցմէ տասնեւմեկին մէջ մարզուած են տղաքը :

Ահաւասիկ այդ խաղերը եւ անոնց ռէքորտները .—

50 Եարտա արշաւ.	Մ. Զարիֆեան,	5 3/5	Երկրորդ.
1/4 միոն վաղը,	Ս. Գարագաշեան	65 2/5	»
1/2 » »	Կ. Զարուհան,	2-31 4/5	»
1 » »	Հ. Մկրտիչեան,	5 վ. 56 2/5	»
Երկուսէն զոչնո նկտի,	Մ. Զարիֆեան,	30 ոտք, 10 ինչ.	
Սկաւառակ պրիակել			
(ազատ ձեւով)	Մ. Զարիֆեան,	99 ոտք 1/2	
Չողով ցատկել	Հ. Մկրտիչեան,	7 ոտք 5 1/2 ինչ.	
Բարձր ցատկել	Մ. Պլօճեան,	4 ոտք 8 1/2 ինչ.	
Վաղիւղով հեռու ցատկել	Մ. Զարիֆեան,	19 ոտք 1/2 ինչ.	
Կնցած » »	Մ. Պլօճեան,	8 ոտք 8 1/2 ինչ.	
Եռաթայլ » »	Մ. Զարիֆեան,	40 ոտք 6 1/2 ինչ.	

Այս խաղերուն մէջ տղաք իրապէս գնահատութեան արժանի արդիւնքներ ձեռք բերած են :

Տարեբաժանին վերջին ամսոյն կազմակերպուած է դաւանային խաղերու մեծ մրցահանդէս մը, օրուած քաղաքի ու շրջանի Թ. Մաննիկ Պերպիւրեանի, կարող անձինք հրաւիրուած էին իբրեւ դասաւոր ծառայելու : Հոն բազմաթիւն մը պատուած էր մրցահանդէսը : Վարժարանին Ֆունժաւոր կը հրահեւէր մրցիկները , մանաւանդ չափ կուտար աշակերտաց տղանցքին ու շուէսական մարզանքին , որք զմայլելի կարգապահութեամբ տեղի կուներային Արամ Է. Նիկողոսեանի հրամանին ներքեւ :

Մրցողները ստացած են իրենց ջանքին արժանի մրցանակներ , եւ կոտորակով (1917)ի կարգը ստացած է դրօշաբաւի սահմանուած Գաղաթեան բաժակը իսկ երեք դասարանը ստացած է պարանաձգութեան սահմանուած եղակի կողովը : Օրուան յաղթականը հանդիսացած է Պ. Մաթթոս Զարիֆեան, որ ստացած է արձանիկ մը իբր մրցանակ : Իսկ վարժարանին բարեկամներէն Պ. Կիւլպիկեան, երբեմնի վազող, գեղեցիկ զոյգ-

կաղամար մրցանակ մը սահմանուած է քաղաքի միւր լազի մէջ առաջին հանդիսացողին , Ա. Գարագաշեան ստացած է այդ մրցանակը : Տղոց արդի վիճակը իրաւունք կուտայ մեզ յուսալու շատ մեծ արդիւնքներ մօտ պագայի մէջ :

Վարիչ խաղերու

Բ. ԱԼՕՁԻՐՈՒԹՅՈՒՆԻ ԿԱՆՈՒՆ

Իրենց մարմինը խնամելու ու զարգացնելու այս Մարզական ու Առողջապահական Բաժանմունքի Բաժնի սովորական դասերու մէջ իրենց խօսուածներով նաեւ մասնաւորապէս այդ նպատակաւ կազմակերպուած դասախօսութիւններով .

այսպէս վարժարանին բժիշկը երկու դասախօսութիւն քաւ մին ոսկրային դրութեան զարգացման , միւսը միտքային դեմ կուտելու միջոցներուն վրայ, նոյնպէս Ա. Է. Նիկողոսեան խօսեցաւ մարզանքի մասին , իսկ «Մարմնամարզ»ի համակրելի տնօրէնը Շաւարե Է. Քրիստեան որ իր բերքով ալ մօտէն կը հետեւի վարժարանիս մէջ Ֆիզիկական կրթութեան օրսօրեան զարգացման , ընդհանուր խանդավառութեան մէջ բանախօսութիւն մը քաւ եւրոպայի մէջ քանի մը տարիէ ի վեր ծնունդ առած խիստ շահեկան շարժման մը՝ Պոյ Միտքիզմի վրայ. անմիջապէս մեր աշակերտներէն մասն այդ Ռահվիրա տղաներու ընկերակցութեան մէջ որ իր բարի արդիւնքները կը յուսամ որ ցոյց կուտայ գալտարեւորանին վարժարանիս մէջ եւ որու մասին յաջորդ տարի կը յուսամ աւելի երկարօրէն խօսիլ :

Այս բոլոր միջոցներով ջանացինք հեռու պահել Առողջական Վիճակաւորութեան մէջ տղաները , բայց պէտք էր ցոյց բերելու իրենց մարմնոյն վրայ ծնունդ առած հիւանդութիւններու առջեւ առնելու կամ ծնած հիւանդութիւնը շուտով խեղդելու հա-

մար . այդ նպատակաւ հաստատուած բժշկական ընդհանուր ֆննդութեան ու առողջական վիճակագրոյցներու կանոնաւոր կազմութեան դրութիւնը շաւունակուեցաւ այս տարի եւս լաւագոյն արդիւնքներով : Տօգորներ Ռազունեան (ընդհանուր հիւանդութեանց համար), Մերլեան (աչի հիւանդութեանց համար), Զարեան (քի, սկանչի, կոկորդի համար), Նիկողոսեան (ակոնայի համար) այցելեցին պարբերաբար վարժարանս ու ամէն աշակերտ գէթ միանգամ իրենց ամենուն մանրամասն ֆննդութեան եւ հարկեղած պարագային խնամոցը առարկայ եղաւ, իրենց ամենուն ալ շնորհակալութիւն :

Ի Մ Ա Յ Ա Կ Ա Ն Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ուսուցանողը պէ՛տք է ընդ առաջ երթայ այն մտքին որով կ'ուսուցանէ. պէ՛տք է տղան մտքին մերինին կարողութիւնները քանի բայց նախ անոր քով իջնելով եւ օգնելով որ ելնէ դէպի մեզ. անա մին այն սկզբունքներէն որ կը սիրապետեն վարժարանին մէջ. յետոյ ուսուցման նիւթը եւ կերպը ազատել այն բոլոր մեռած տարրերէն որոնք իրենց գոյութիւնը չեն գիտեր ինչու կը փաշտեն դասարաններուն եւ դասաւանդութեանց մէջ. ուսումը կեանքին համար, ուսումը ունենալով իրականութիւնը իբր առարկայ եւ այդ կեանքը եւ այդ իրականութիւնը ինք իրմով իսկ սուր՝ վեցնել տղան, առանց զանիկայ անցընելու այն հինգած մեթոտներուն, դասակարգութիւններուն, դրութիւններուն գիրքերուն մէջէն ուր բանտարկուած եւ խեղաթիւրուած է, անա ինչպէս կ'ըմբռնենք իմացականութեան կրթութիւնը, եւ ինչպէս կ'ըմբռնեն զայն անոնք որ կը գործադրեն վարժարանիս ուսմանց ծրագիրը :

Այս տարի ալ յաջողութեամբ եւ զրեթէ ամբողջութեամբ գործադրուեցաւ այդ ծրագիրը զոր կուտանք ստուել իր գլխաւոր գիծերուն մէջ :

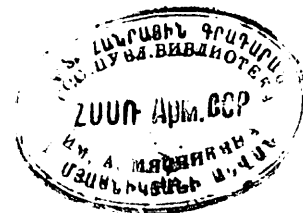
ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

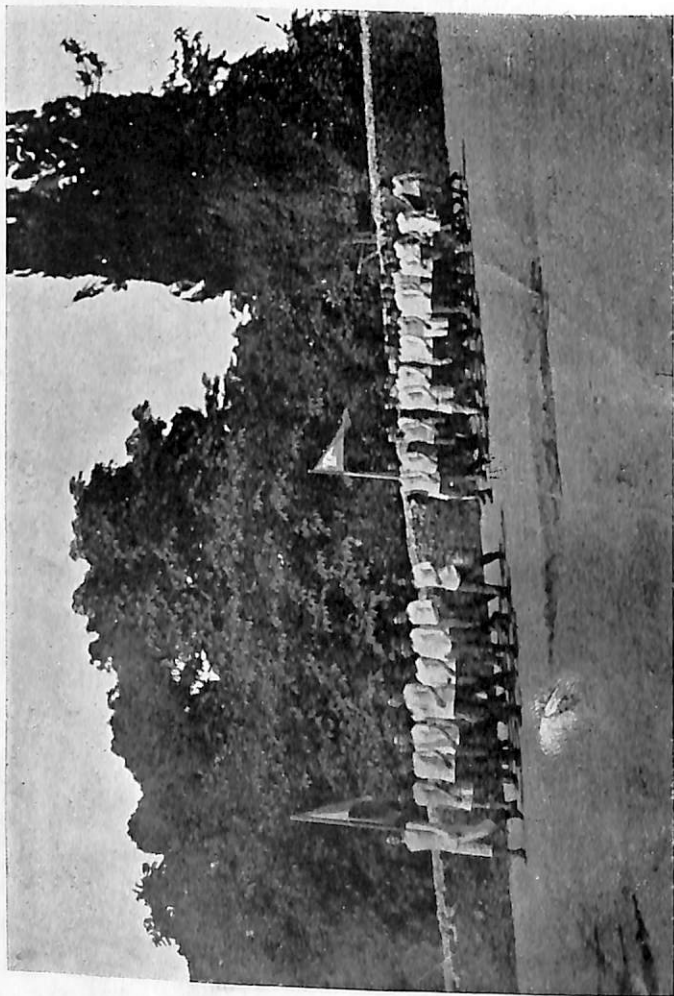
3 Տ Ա Ր Ի

Երախայից Ա. եւ Բ. Բաժանում

Մայրենի Լեզու (6 ժամ)

Ուսուցիչներ. Տիկին Պաղատաւեան, Փ. է. Տէր Աւետիսեան,
Դասագիրքեր. Ռ. Զարդարեանի Մեղրագետը, Տարր. Բ. Տարի, 2. և 3. Ասատուրի
Գործնական Քերականութիւն, Ա. Գիրք,
Ընթերցում Լայ լեզուի, մտքուր և յստակ առողջանութեամբ. — Բերանացի բացատրութիւն և վերլուծում ընթերցուածոց. խօսակցութիւն աշակերտին և ուսուցչին մէջ՝ առիթ ընթերցուածոց նիւթերուն և իմաստներուն վրայ,
Ուղղագրութիւն. — Բառերու քննարկներն ու անոնց քերականական ու կազմական ձեւերն ճանչնալ ու զանազանել, խօսքին մէջ բառերու գլխաւոր պաշտօնները ճանչնալ, ընթերցանութեան գրգէ և ուղղագրեալ նիւթերէ առնուելով հրահանգաց առարկաները: Ուսումն է բերան փոքր հատուածներով: Հանդերձ բացատրութեամբ:

Դաշտային մրցումներու օրը . Դասարաններու տղաները

Օսմաներէն Լեզու (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Փ. Էֆ. Տէր Աւետիսեան:
Դասագիրք. Թալիմը գրաւթ, Պիլիմի, Մուալլիմ Նաճի:
Նախնական խօսակցութիւն, ընթերցանութիւն, գիր և թարգմանութիւն թուր-
քերէն լեզուի:

Ֆրանսերէն լեզու (9 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. Էֆ. Հանէսեան, Տիկին Պողոտատիւն:
Դասագիրք. Յ. Թ. Հինդլեան, Ֆրանսերէն գրուցատրութիւն Ա. գիրք. — Ռ. Յ.
Պէրպէրեան, Ա. գիրք Ֆր. Է. Զայ թարգմ.
Դիւանաւորապէս Ֆրանսերէն խօսակցութիւն աշակերտին և ուսուցչին ու աշակեր-
տին և իր ընկերներուն միջև. այդ առթիւ լեզուի նախնական կանոններու ուսում.—
Ընթերցանութիւն, գիր, և փոքր թարգմանութիւններ:

Կրօնի Ուսում (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. Էֆ. Հանէսեան:
Դասագիրք. Դ. Խաչկունց, Կրօնի Ուսում:
Ընտանեցում Հայ Եկեղեցւոյ հետ յաճախակի այցելութեամբ եկեղեցի դիտելու
համար կառուցուածքը իր զանազան մասերով, Արքայան անօթները, զգեստները, ա-
ռարկաները և այլն. Ընտանեցում հայ եկեղեցւոյ աղօթքներուն հետ և Արքայան
Պատմութեան հետ:

Իրագիտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիկին Ա. Պողոտատիւն:
Դասագիրք. G. Colomb. Leçons de choses:
Դասագրքին պատկերներուն առթիւ ծանօթանալ, ֆիզիքական և օդերեւութա-
բանական երեւոյթներու, քարերուն, բոյսերուն, կենդանիներուն, մարդուն և ասոնց
հետ առնչակից մարդկային արուեստներուն հետ. կազմութիւն աշակերտին կողմէ
բուսական հաւաքածոյներու. իրագիտական պտկաներ. նախնական փորձարկութիւն-
ներ և այլն.

Աշխարհագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Բ. Էֆ. Կէօղիւպէօյեւեան:
Բնական աշխարհագրութեան տարերք. գաղափար կազմել բլուրի, լեռան, դաշ-
տի, լեռնադաշտի, հովիտի, լիճի, ծովի, ովկէանոսի, գետի, հրաբուխի և այլն ի վրայ
ուսուցիչը աշակերտին ցոյց կուտայ ասոնցմէ անոնք որ կան շրջալսյքը. ուրիշներու
մասին անողղակի կերպով գաղափար կուտայ օրինակ գետի, լիճի, ծովի, դաշտի և այլն
յարաբերութեանց մասին՝ անձրեւոտ օրեր պարտէզ ասնելով և հոն եղածը իբր ման-
րանկար ցոյց տալով իրականին:

Քաղաքական աշխարհագրութեան տարերք. մարդու ստեղծած գիւղերուն, քաղաքներուն, երկիրներուն, պետութիւններուն և այլնի մասին, գաղափար տալ դարձեալ իրական օրինակներով. քարտէսի նշանակութիւնը և գործածութիւնը.

Ընդհանուր գաղափար երկրագունդին, տեղեւորքին մէջ իր տեղին և երկրիս հինգ մասերուն վրայ:

Պատմութիւն (շաբաթական 1 ժամ)

Ուսուցիչ. Բ. էֆ. Կէօզիւպէօյեւքեան,

Եւնօթիւթիւն պատմական ժամանակամիջոցներու. սերունդ, դար, շրջան, բաժանում պատմութեան. — Պատմական մեծ շրջաններուն մէջ զետեղուած գլխաւոր ժողովուրդներուն և անոնց ներկայացուցիչ գլխաւոր դէմքերու պատմութիւն:

Հաշիւ և երկրաչափութիւն (3 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. էֆ. Հանէսեան:

Դասագիրք. Գ. Գալաֆեան. միջին ընթացք թուաբանութեան:

Մտաւոր և գրաւոր թուաբանութիւն մեկնելով միշտ շօշափելէն և երթալով վերացելին և զգոյշ չափադանցելէ այս վերջնոյն մէջ. — Չորս գործողութիւնները ամբողջական և խառն թիւերու և տասնորդական կոտորակներու. — Տարրական երկրաչափական գիտելիք. պարզ ձեւեր ճանչնալ, գծել և չափել:

Դեղագրութիւն 1 ժամ

Ուսուցիչ. Ա. էֆ. Նիկողոսեան:

Այս դասը լեզուի դասերուն առթիւ ալ տեղի կունենայ:

Դժագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. էֆ. Նիկողոսեան:

Դժագրութիւն պարզ առարկաներու ըստ բնականին (d'après nature):

Զեռական աշխատութիւն (1 ժամ)

Խաւաքարտով ու փայտով աշխատութիւնք:

Երախայից, Գ. Բաժանում

Մայրենի լեզու (6 ժամ)

Ուսուցիչ. Բ. էֆ. Կէօզիւպէօյեւքեան:

Դասագիրք. Ռ. Զարդարեանի Մեղրագետ. միջին Ա, Զ, և Հ. Ասատուրի քերականութիւն աշխարհաբար հայերէնի, Գ. գիրք:

Աշխարհաբար հայերէնի վրայ քերականութեան դասեր, օրինակներով բացատրուած. բացատրեալ ընթերցանութիւն և Ուսումնի բերան քերթուածներու և արձակ հատուածներու: Բացատրեալ զրուցագրութիւն մաքուր աշխարհաբար հատուածներու. — Խօսակցութիւն ընթերցումներու նիւթերուն վրայ. — Շարագրութիւններ ընտանի նիւթերու վրայ. —

Օսմաներէն լեզու (3 ժամ)

Ուսուցիչ. Մարկոս էֆ. Հանէսեան:

Դասագիրք. Թալիմը Դրամթ (Իքինձի) Մուալլիմ Նաճի, Պ. Կարապետեան. Սարֆը Օսմանի:

Ընթերցում, գիր և խօսակցութիւն. — Ուղղագրութիւն. — Թարգմանութիւն պարզ հատուածներու. — Թարգմանով ամփոփել և պատմել հատուածներուն նիւթը. —

Ֆրանսերէն լեզու (9 ժամ)

Ուսուցիչներ. Ա. էֆ. Պաղտատեան և Փ. էֆ. Տէր Աւետիսեան:

Դասագիրք. Բ. Թ. Հինդլեանի, Ֆրանսերէնը methode directe, Բ. գիրք. — F. Ba-taille, Lectures Françaises. Cours préparatoire.

Խօսակցութիւն պաշկերներու վրայ. — Ընդարձակում նախորդ տարիներու մէջ աւանդուածին. գլխաւոր տեղը կը բռնէ միշտ խօսակցութիւնը մանաւանդ պատկերներու առթիւ: Ֆրանսերէնէ հայերէն և փոխադարձ թարգմանութիւններ ալ մասնաւոր դասի մը առարկայ են:

Կրօնի Ուսում (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. էֆ. Հանէսեան:

Դասագիրք. Գ. Խաչկոնց, Կրօնի Ուսում Միջին դասնթացք:

Նախորդ տարիներու դասուց ծրագիրը՝ աւելի մանրամասնուած և խորացուցուած. —

Իրագիտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. էֆ. Հանէսեան:

Դասագիրք. Ա. Նիկողոսեան. բնական գիտութիւնք միջին ընթացք. —

Նախագիտելիք բնական գիտութեանց:

Աշխարհագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. էֆ. Հանէսեան:

Դասագիրք. Գ. Խաչկոնց, Աշխարհագր. միջին ընթ.:

Ընդհանուր համառօտ աշխարհագրութիւն բնական ուսումնական և քաղաքական. աշխարհագրական ընթերցումներ ուսուցչին կողմէ. — մտաւոր ուղեւորութիւններ. —

Պատմութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Փ. Էֆ. Տէր Աւետիսեան:

Դասագիրք. Յակոբեան, ազգերու պատմութիւն:

Համառօտ պատմութիւն Արեւելեան ազգերու ծանրանալով անոնց բարձրութիւն, սովորութիւններուն և յիշատակարաններուն վրայ:—

Հաշիւ եւ երկրաչափութիւն (4 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. Էֆ. Հանէսեան:

Դասագիրք. Գ. Գալաֆեան, Թուաբ. միջին ընթ.

Գործնական Թուաբանութիւն. (Ամբողջական և խառն թիւերու, հասարակ և տասնորդական կոտորակներու չորս գործողութիւնք, մեզրական դրութիւն, գործածական չափեր և կշիռներ):

Պատճառաբանել լուծում խնդիրներու:

Տարրական գործնական երկրաչափութիւն:

Գեղագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. Էֆ. Նիկողոսեան

Դժագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. Էֆ. Նիկողոսեան

Պարզ առարկաներու բնական վրայէն գծագրում և գունաւորում:

Ձեռնական աշխատութիւն

Փայտի և կաւի վրայ:

ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

(5 ՏԱՐԻ)

Առաջին Տարի. — Կրսեւագոյնի

Հայերէն լեզու (5 ժամ)

Ուսուցիչներ. Մ. Էֆ. Հանէսեան, Բ. Էֆ. Կէօղիւպէօյիւքեան, Փ. Էֆ. Տէր Աւետիսեան:

Դասագրքեր. Ռ. Զարդարեանի Մեղրագետ, միջին. — Բ. Ընթացքի գրոց բարբառ, Ե. Արք. Դուրեան. — Գործնական քերականութիւն, Ա. Գարադաշեան. —

Գրաբար գործնական քերականութիւն. յաշարհաբար թարգմանութիւն պարզ գրաբար հատընտիր քաղուածներու, քերականական վերլուծութիւն գրաբար պարբերութիւններու. — Բացատրեալ ընթերցանութիւն և Արտասանութիւն աշխարհաբար հատընտիր հատուածներու արձակ և ոտանաւոր. — Շարադրութիւններ:

Օտեաներէն լեզու (4 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. Էֆ. Պաղտատեան:

Դասագիրք. Մուալիմ Նաճի Թալիմը Դրաաթ (իւշիւնճիւ).—Պ. Կարապետեան, Սարֆը Օսմանի:

Ընթերցում, թարգմանութիւն և փոխադարձ թարգմանութիւն թուրքերէն լեզուով, բերանացի կրկնում և բացատրութիւն ընթերցուածներու իմաստներուն. — Օսմաներէնի քերականութիւն համառօտ. — Ուղղագրութիւն:

Ֆրանսերէն լեզու (6 ժամ)

Ուսուցիչներ. Տնօրէն և Ա. Էֆ. Նիկողոսեան:

Դասագիրք. F. Bataille. Lectures Françaises: cours moyen.—Յ. Թ.

Հինթիւան, Ֆրանսերէնը Methode directeով Բ. Գիրք:

Սօսակցութիւն և քերականութեան ուսում Ֆրանսերէնի վրայ. ընթերցանութիւն և թարգմանութիւն և փոխադարձ թարգմանութիւն հատընտիր կտորներու. ուղղագրութիւն, խօսակցութիւն տեմնուած հատուածներու նիւթին վրայ.—Սօսակցութիւն պատկերներու վրայ:

Կրօնի Ուսում (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Բ. Էֆ. Կէօղիւպէօյիւքեան:

Դասագիրք. Նոր Կտակարան Աշխարհաբար:

Յիսուսի կեանքին պատմութիւնը և նշանակութիւնը:

Բարոյական (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. Էֆ. Հանէսեան:

Դասագիրք. Է. աբ Ամիշիս, Սիրտ:

Ընթերցանութիւն դասագրքին և խօսակցութիւն անոր վրայ աշակերտներուն և ուսուցիչին միջեւ:

Բնական Գիտութիւններ (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. Էֆ. Նիկողոսեան:

Դասագիրք. Lemoine et Vincent; Cours Élémentaire de Physique; classe de 5e.

Basin- Chimie élémentaire.

Բնագիտութիւն. Մանրութիւն, հաւասարակշռութիւն, ջերմութիւն :
Քիմիաբանութիւն. Նախնական ծանօթութիւններ օդ, ջուր, ընդ-
հանուր քիմիաբանութեան նախագիտելիք. մետաղակերպեր. — Նախ-
նական փորձարկութիւններ :

Ուսողութիւն (5 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. էֆ. Պաղտատեան :

Դասագրքեր. Գ. Գալաֆեան. բարձրագոյն ընթացք թուաբանու-
թեան. Carlo Bourlet, Eléments d'algèbre. Hadamard: géométrie
élémentaire.

Վերաեսութիւն և շարունակութիւն գործնական թուաբանութեան :
Հանրահաշիւ. գծամասեր և հանրահաշուական թիւերով անոնց
հաշուումը. ալճնապրական հաշիւ. առաջին կարգի հաւասարութիւն.
ինդիքսներ :

Երկրաչափութիւն. առաջին գլուխ մակարդակ երկրաչափութեան :

Աշխատհագրութիւն (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիգրան էֆ. Չէօկիւրեան :

Դասագիրք. Խանճեան. բարձրագոյն ընթացք :

Բնական, քաղաքական և սնտեսական աշխարհագրութիւն Եւրոպայի.
Քարտեզագծութիւն ընդօրինակութեամբ (գալ ստորուընէ սկսեալ Փրան-
սերէն լեզուաւ) :

Պատմութիւն (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիգրան էֆ. Չէօկիւրեան :

Դասագիրք. Յակոբեան. Պատմութիւն, Բ. հատոր. — Սանազատ և
Վարդանեան. Հայոց պատմութիւն :

Պատմութիւն Յունաց և Հռոմէայեցւոց, պատմութիւն Հայոց հին
ժամանակաց :

Գեղագրութիւն (1 ժամ)

Գծագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. էֆ. Նիկողոսեան :

Բ. swrի. — Կrsuեrf

Հայերէն լեզու (4 ժամ)

Ուսուցիչներ. Տնօրէն, Լեւոն էֆ. Թաշեան, Փ. էֆ. Տէր Աւետիսեան :

Դասագրքեր. Դարագաշեան. Քերականութիւն Դրոբոր-Լեզուի. — Եղ.
Արք. Դուրեան. Ընթացք ի գրոց բարբառ. — Ս. Գաբամանեան. Հայա-
քածոյ ընտիր գրուածոց :

Գրաբար քերականութիւն. Թարգմանութիւն գրաբարէ աշխար-
հաբար և աշխարհաբարէ ի գրաբար. քերականական վերլուծութիւն
գրաբար պարբերութիւններու, բացատրեալ ընթերցանութիւն և արաբ-
սանութիւն աշխարհաբար հատընտիր հատուածներու. շարադրութիւններ :

Ֆրանսերէն լեզու (6 ժամ)

Ուսուցիչներ. Տնօրէն և Լեւոն էֆ. Թաշեան :

Դասագրքեր. Larive et Fleury. Grammaire, cours moyen.

F. Bataille, Lectures Francaises, cours supérieur. — Յ. Թ. Հինգ-
լեան Ֆրանսերէնը méthode directeով, բարձրագոյն ընթացք :

Սօսակցութիւն և հրահանգներ. ամբողջական ուսում Ֆրանսերէն
լեզուի քերականութեան. ընթերցանութիւն, Թարգմանութիւն և փոխա-
դարձ Թարգմանութիւն. ուսումն ի բերան հատընտիր գրուածներու.
Խօսակցութիւն պատկերներու վրայ և առնուած կտորներու վրայ, ուղ-
ղագրութիւն. շարադրութիւններ :

Օսմաներէն (4 ժամ)

Ուսուցիչ. Փ. էֆ. Տէր Աւետիսեան :

Դասագիրք. Մուսլիմ Նաճի. Թալիմը Գրաաթ, իւշիւնճի. — Գ. Կա-
րապետեան. Սարֆը Օսմանի :

Ընթերցում և Թարգմանութիւն, պաշտօնական գրութիւնք, նա-
մակներ և ընտիր հատուածներ : Օսմաներէնի քերականութիւն, ուղղա-
գրութիւն :

Անգլիերէն (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Բ. էֆ. Կէօզիւպէօյիւքեան :

Դասագիրք. First Jones Reader.

Սօսակցութիւն, ընթերցանութիւն, ուղղագրութիւն և Թարգմա-
նութիւն. Քերականական կանոններ :

Կալ Դերմաներէն (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Միքայէլ էֆ. Շամտանճեան :

Դասագիրք. Halbwachs et Weber : Premiore Année d'Allemand. —

Սօսակցութիւն, ընթերցանութիւն, Թարգմանութիւն և ուղղագ-
րութիւն. Քերականական կանոններ :

Բնական Դիտարկումներ (3 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. էֆ. Նիկողոսեան :

Դասագրքեր. Lemoine et Vincent: Cours Élémentaire de Physique, classe de 3e.—Basin: Chimie Élémentaire. Caustier: Zoologie.

Բնագիտութիւն. ձայն, լոյս, էլեկտրականութիւն: Բնալուծութիւն, փորձարկութիւններ.—

Կենդանաբանութիւն, կենդանեաց կազմախօսութիւնը և դասակարգութիւնը.—

Ուսողութիւն (5 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. Էֆ. Պաղտատեան,

Կրտսերագոյն դասարանի մէջ գործածուած դասագրքերը.—

Թուաբանութիւն, համեմատութիւններ, պարզ և բաղադրեալ երեքի կանոն, և անոնց կիրառումը տոկոսի, ղեղչի, համեմատական բաշխման միջիւններու և այլն խնդրոց լուծման.—Բոլոր կանոններու կիրառումը (վարժութիւններ և խնդիրներու պատճառաբանեալ լուծումը).—

Գրահաշիւ. վերաքաղ Ա. կարգի համեմատութեանց, Բ. կարգի համեմատութիւններ:

Երկրաչափութիւն. Շարունակութիւն և վերջ Մակարդակ երկրաչափութեան.—

Պատմութիւն (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիգրան Էֆ. Չէօկիւրեան.

Դասագիրք. Seignobos. Histoire du Moyen âge.—Խանազատ. Պատմութիւն Հայոց.—

Պատմութիւն միջին դարու. Պետական դրութեան, ընկերային բարքերու, արուեստներու, զգեստներու, շէնքերու, դղեակներու նկարագրութեամբ և պատկերներու միջոցաւ բացատրութեամբ. այցելութիւն զինուոց մուսէոնին: Պատմութիւն Հայոց միջին դարու. ընթերցանութիւնք հայ պատմագիրներէն:

Աշխարհագրութիւն (2 ժամ)

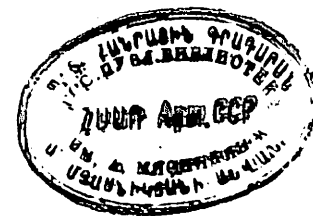
Ուսուցիչ. Տիգրան Էֆ. Չէօկիւրեան:

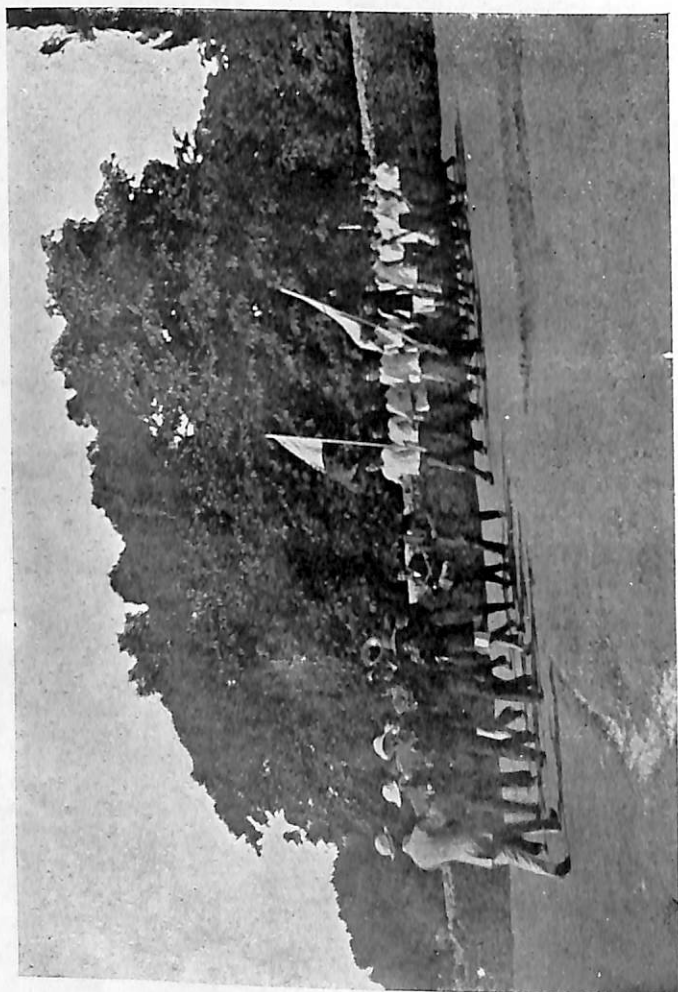
Աշխարհագրութիւն Ասիոյ, Ափրիկէի, Ամերիկայի և Ովկէանիոյ և Հայաստանի: Աշխարհագրական քննիչըցումք և պատկերներու ցումք. քարտիսագծութիւն ընդօրինակութեամբ և մտացի:

Երաժշտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Վարդան Էֆ. Սարգիսեան:

Նախնական ծանօթութիւն տեսական երաժշտութեան, ընթերցում նօթագրութեան:

Դաշտային մրցումներու օրը . Տղանցը փանֆառին առաջնորդութեամբ

Դժագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ս. Էֆ. Յակոբեան :

Գծագրութիւն և իւղաներկ նկարչութիւն արձաններու և առարկաներու՝ բնականին վրայէն ընդօրինակելով :

Երրորդ տարի. — Երեք

Հայերէն լեզու (3 ժամ)

Ուսուցիչներ. Լեւոն Էֆ. Թաչեան, Տիրան Էֆ. Զրաքեան :

Դասագիրք. Թոռնեան, Հաւաքածոյ :

Նախնեաց մատենադրութենէն հառնալիք ընթերցանութիւններ և թարգմանութիւններ : Ֆրանսերէնէ ի զրարար թարգմանութիւններ . — Տրամաբանական լուծում, յառաջացեալ ֆերականութիւն . — Շարադրութիւններ :

Օսմաներէն լեզու (3 ժամ)

Ուսուցիչներ. Ս. Էֆ. Կուրտիկեան, Նէճմէտտին պէյ :

Դասագիրք. — Գրաւթը Էթէպիէ, Ճէլալ Սահիտ :

Ընթերցում և թարգմանութիւն (այլազան գրութեան, պաշտօնական գրութիւն, լրագրական յօդուածներ), ընդարձակ ֆերականութիւն Օսմաներէնի, հրահանգներով . — Շարադրութիւն :

Ֆրանսերէն լեզու (6 ժամ)

Ուսուցիչներ. Տնօրէն, Մ. Պիանզօ, Լ. Էֆ. Թաչեան :

Դասագիրք. Ch. Lebaigue: Morceaux choisis de la Littérature Française. — Larive et Fleury: 3ème année de Grammaire.

Ընթերցանութիւն և թարգմանութիւն զանազան ժամանակներու հեղինակներուն հառնալիք կտորներէն, նոյն հեղինակներուն և իրենց զրականութեան վրայ ծանօթութիւններով միասին . — Փոխադարձ թարգմանութիւն . — Խօսակցութիւն կտորներու, և հեղինակներու վրայ . — Ընդարձակ ֆերականութիւն ֆրանսերէն լեզուի . — Բացատրեալ ուղղագրութիւն . — Շարադրութիւններ :

Անգլիերէն լեզու (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Բ. Էֆ. Կէօզիւպէօյիքեան :

Դասագիրք. Jones Second Reader, Պաշտասարեան, Բանալի Անգլերէն Լեզուի :

Խօսակցութիւն, ընթերցանութիւն, ուղղագրութիւն, թարգմանութիւն և չարագրութիւն: Քերականութիւն անգլիերէնի:

Կաւ Գերմաներէն (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. էֆ. Շամտանճեան:

Դասագիրք. Otto. Grammaire de la Langue Allemande և նախորդ տարուան դասագրքերը:

Խօսակցութիւն, ընթերցանութիւն, ուղղագրութիւն, թարգմանութիւն և քերականութիւն:

Գրագիտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիրան էֆ. Չրաքեան:

Գիւտ, յօրինուած, ոճ, գրական սեռեր, տաղաչափական արուեստ.—Գրական ընտիր օրինակներու ընթերցանութեամբ և բացատրութեամբ:

Ուսողութիւն (5 ժամ)

Ուսուցիչներ. Գարեգին էֆ. Գալաֆեան և Ա. էֆ. Պաղտատեան:

Դասագրքեր. Hadamard: Géométrie Elémentaire; 2ème Volume. — Carlo Bourlet, Eléments d'Algèbre. — Leysenne Arithmétique Théorique.

Թուաբանութիւն, տեսական թուաբանութիւն, գրահաշիւ, բազմագոյնի և նուազագոյնի հաշիւ, թուաբանական և երկրաչափական յառաջատուութիւն, լօկաութիւն:

Բնական գիտութիւններ (6 ժամ)

Ուսուցիչներ. Իգնատիոս էֆ. Մուրատեան, Արամ էֆ. Նիկողոսեան, Նշան էֆ. Գալֆեան:

Դասագրքեր. Lemoine et Vincent: Cours Elémentaire de Physique, classe de 2nde.—Basin: Chimie, classe de 2nde C.—et D. Caustier: Botanique.

Բնագիտութիւն, աշխատութիւն, ոյժ, կարողութիւն, ծանրութիւն, հեղուկներու և կազերու հաւասարակշռութիւն, ջերմութիւն.—Բնալուծութիւն, ընդհանուր բնալուծութիւն մետաղակերպներ և մետաղներ:

Երկրագործութիւն, համառօտակի ուսում տեսականին և դործնականին:

Թուաբանութիւն, կազմախօսութիւն, բնախօսութիւն և դասակարգութիւն բոյսերու:

Աշխարհագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիրան էֆ. Չէօկիւրեան:

Ընդարձակ աշխարհագրութիւն Թուրքիոյ, բնական, քաղաքական և տնտեսագիտական:

Պատմութիւն (3 ժամ)

Ուսուցիչներ. Տիրան էֆ. Չէօկիւրեան և Նէճմէտտին պէյ:

Դասագրքեր. Seignobos, Histoire des Temps Modernes.

Ալի Րէշատ. Թարիխը Օսմանի:

Պատմութիւն նոր ժամանակաց, ընդհանուր ազգերու և Հայերու:

Պատմութիւն Օսմանեան պետութեան, Թուրքերէն լեզուաւ:

Առեւտրական գիտելիք (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Գարեգին էֆ. Գալաֆեան:

Նախնական գիտելիք առեւտրական ուսմանց:

Գծագրութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ս. էֆ. Յակոբեան:

Գծագրութիւն և նկարչութիւն:

Դ. սարի. — Երիցագոյնի (*)

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՃԻԻՂԵՐ (**)

Հայերէն լեզու (2 ժամ)

Ուսուցիչներ. Ա. էֆ. Խաչատրեան և Տ. էֆ. Չրաքեան:

Ուսումնի գրաբար մատենագրութեան. Ուսումնի գրաբար ոճերու, ասացուածներու և ստուգաբանութեան. Թարգմանութիւններ ֆրանսերէնէ ի հայ գրաբար. արձակ և ոտանաւոր չափով. Շարագրութիւններ Յանպարաստից ու բերանացի բանախօսութեան վարժութիւններ:

Օսկաներէն (3 ժամ)

Ուսուցիչ. Ս. էֆ. Կուրաիկեան:

Տես յաջորդ տարուան ծրագիրը

(*) Այս և յաջորդ երկամեայ ուսմանց ծրագիրն երկու տարուան մէջ, փոփոխակի երարու յաջորդող երկու շրջաններով, ի գործ կը դրուի միանգամայն երեցագունից և Աւագաց համար որք միացեալ դասարան մը կը կազմեն:

(**) Հասարակաց՝ կարգի բոլոր աշակերտներուն, մինչ միւսներն յատուկ են միայն ընթերցի բաժնին աշակերտաց:

Յրաններին (4 ժամ)

Ռուսացիներ. Մ. Պիանցո և Լեոն Էֆ. Թաշեան:

Դասագիրք. Ch. Lebaigue, Morceaux Choisis de la Litterature Française.

Վերլուծում ֆրանսերէն լեզուով ու բացատրական ուսումնասիրութիւն ժ. և ժ. Դարուց պատկանող ընտիր մատենագիրներու հատուածներուն, այդ մատենագիրներուն և իրենց ժամանակին վրայ ծանօթութիւններով միասին. Բացատրեալ ուղղագրութիւն տաղաչափեալ գրականութենէն առնուած կտորներու: Ստուգաբանական, բառագիտական և յատկաբանական ուսումնասիրութիւններ և վարժութիւններ. Շարադրութիւններ:

Անգլիերէն կամ Գերմաներէն (2 ժամ)

Տես յաջորդ տարուան ծրագիրը. —

Ռուսոյն (1 ժամ)

Ռուսացի. Հասիպ պէյ:

Տիեզերագիտութիւն. (Թուրքերէն լեզուով):

Բնական գիտութիւն (2 ժամ)

Ռուսացի. Գեղամ Էֆ. Գալաֆեան:

Դասագիրք. Lemoine et Vincent, Cours Élémentaire de Physique. Classe de 1ère.

Բնագիտութիւն. Լոյս և Ձայն. —

Պատմութիւն Հայկ. Մատենագրութեան (1 ժամ)

Ռուսացի. Ա. Էֆ. Խաչատրեան:

Պատմութիւն Հայ մատենագրութեան Ծրդ. դարէն մինչեւ մեր օրերը. —

Պատմութիւն (1 ժամ)

Ռուսացի. Տիգրան Էֆ. Չէօկիւրեան:

Դասագիրք. Seignobos: Histoire Contemporaine.

Պատմութիւն ժամանակակից. — Պատմական շարադրութիւններ. —

Իմաստասիրական և ընկերային գիտութիւններ (3 ժամ)

Ռուսացի. Տնօրէն:

Դասագիրք. (Կամաւոր) L. Liard: Logique. — Hœffding: Morale.

Ch. Gide. Principes d'Economie Politique.

Տրամաբանութիւն, Տեսական Տրամաբանութիւն (գաղափար, դատողութիւն,

թիւն, տրամախոհութիւն և իր օրէնքները, մտքին ձեւական օրէնքները.) գիտութեանց մէթոտաբանութիւն (դասակարգութիւն գիտութեանց, մաթէմատիքական, բնական և բարոյական գիտութեանց մէթոտը) ճշմարտութիւն և սխալ և իրենց պայմանները:

Բարոյագիտութիւն. Տեսական խնդիրներ (գերագոյն բարոյ խնդիրը և զանազան բարոյագիտական դրութիւնները, բարոյական տեսական) գործնական բարոյագիտական խնդիրներ (անհատական, ընկերային, ընտանեկան, ազգային և միջազգային բարոյական):

Տնտեսագիտութիւն. Ներածութիւն տնտեսագիտութեան. քաղաքական և ընկերային տնտեսութիւնը, Հարստութիւն, Արտադրութիւն, շրջաբերութիւն, բաշխում և սպառում հարստութեան. Տնտեսական-ընկերաբանական զանազան դրութիւններ և անոնց քննութիւնը. —

Երաժշտութիւն (1 ժամ)

Ռուսացի. Վարդան Էֆ. Սարգսեան:

Տեսական երաժշտութիւն. accordներու օրէնքներ:

Պատմութիւն Քաղաքագիտութեան (1 ժամ)

Ռուսացի. Լեոն Էֆ. Թաշեան:

Դասագիրք. (Կամաւոր) V. Duruy: Histoire de la civilisation.

Հին Արեւելեան ազգերու և Յոյներու քաղաքակրթութեան պատմութիւն:

ԴՊՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՏՈՒԱԾ (*)

Հայերէնագիտութիւն (1 ժամ)

Ռուսացի. Ա. Էֆ. Խաչատրեան:

(Տես յաջորդ տարուան ծրագիրը):

Պատմութիւն Հայ արդի մատենագրութեան (1 ժամ)

Ռուսացի. Տ. Էֆ. Չրաքեան:

Ռուսահայ և Աշուղական գրականութիւն:

Իմաստասիրական ընթերցում (1 ժամ)

Ռուսացի. Տնօրէն:

Ընթերցանութիւն, բացատրութիւն և վերլուծում նոր իմաստասիրութեան գլխաւոր գործերէն միոյն:

(*) Մէն մի աշակերտ հիմնական թիւերու հետեւէ զատ պարտաւոր է հետեւեալ երեք մասնագիտական հատուածներէն մէկ ընտրելով հետեւելանոր:

Մանկավարժութիւն (2 ժամ)

Ուսուցիչներ. Տնօրէն և Ա. Էֆ. Նիկողոսեան :

Դաստիարակութեան գիտութիւնը :

Կիրառում մանկավարժութեան . գործնական դասեր ուսուցչի առաջ-
նորդութեան տակ :

Պատմութիւն Գերմանական մասեկագրութեան (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիգրան Էֆ. Չէօկիւրեան :

Գերմանական գրականութեան ընդհանուր նկարագիրը, Գերման
աւանդավէպերը . Գերմանական գրականութեան զանազան շրջանները :

Պատմութիւն Ֆրանսական մասեկագրութեան (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Մ. Պիանքօ :

Միջին դարու, Ոսկեդարու և 18րդ ու 19րդ դարու Ֆրանսական
մատենագրութիւն :

Նախասարեւոյ Արաբերէնի և Պարսկերէնի (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ս. Էֆ. Կուրտիկեան :

(Տես յաջորդ տարուան ծրագիրը) :

ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԱԾ

Ուսողութիւն (4 ժամ)

Ուսուցիչ. Գեղամ Էֆ. Գալաֆեան :

Դասագիրք. Niewenglowski: Algèbre.—Appel: Mécanique Ration-
nelle.

Յառաջացեալ հանրահաշիւ, Ա. մաս :

Բանաւոր մեքենագիտութիւն . Շարժադիտութիւն, Կայադիտու-
թիւն, զօրութեանագիտութիւն :

Բնագիտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Գեղամ Էֆ. Գալաֆեան :

Դասագիրք. Lemoine et Vincent: Cours Elémentaire de Physique,
classe de Mathématiques,

Ուսողական բնագիտութիւն :

Բնագիտութիւն (2 ժամ)

Ուսուցիչ. Իգնատիոս Էֆ. Մուրատեան :

Դասագիրք. Chimie Analytique.

Վերլուծական քիմիաբանութիւն . Որակական վերլուծում և քա-
նակական վերլուծում . փորձարկութիւն :

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԱԾ

Տոմարակալութիւն և Առեւտրական քրթակցութիւն (4 ժամ)

Ուսուցիչ. Գառնիկ Էֆ. Շէշերիկեան :

Դասագիրք. Comptabilité du Levant.

(Տես յաջորդ տարուան ծրագիրը) :

Առեւտրական ուսողութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Գարեգին Էֆ. Գալաֆեան :

Դասագիրք. Math. Financières.

Դրամատուններու և մեծ վաճառականութեան մէջ ի գործ դրուած
ուսողութեան ուսում :

Պատմութիւն Առեւտրի (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիգրան Էֆ. Չէօկիւրեան :

Առեւտրը հին և նոր ազգերու մէջ :

Առեւտրական իրաւաբանութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Նէճմէտտին պէյ :

Ուսումնասիրութիւն առեւտրական և ծովային իրաւաբանութեան :

Ե. Տարի . — Աւագ (*)

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՃԻՒՂԵՐ

Հայերէն Լեզու (2 ժամ)

Ուսուցիչներ. Ա. Էֆ. Խաչատրեան և Տիրան Էֆ. Չրաքեան :

«Գրաբար լեզուով եզիչէի վարդանանց Պատմութիւնէն կարգա-
ցուած ու բերանացի թարգմանուած են Ա. և Բ. եղանակները և Գ. էն
ալ մաս մը : Կարգացուած մասը լուսարանուած է պատահած աշխար-
հադրական և պատմական անուններու և դէպքերու բացատրութեամբ :
Թարգմանութեան զուգընթաց կատարուած է բառալիններէն և ստու-
գաբանութիւն :» Ա. Խ .

(*) Աւելի մօտաւոր գաղափար մը տալու համար, ծրագրին այս վերջին մասը պար-
զեցինք ուղղակի ուսուցիչներու տուած տեղեկագիրներովը :

Շարադրութիւն (1 ժամ).—Աւանդուած է Տ. Չրաքեան էֆ. ի կողմէ: Հայկ. Հին Մասնագրութեան պատմ. (1 ժամ).—Ուսուցիչ՝ Ա. էֆ. Խաչատրեան:

Ա. Հայ լեզուի պատմութիւնը.—Լեզուի ցեղակցութիւնը. զարգացման ընթացքին կրած օտար ազդեցութիւնները:

Բ. Հայ գրեւոր գիւտի պատմութիւնը.—Գրի ծագումը ընդհանրապէս և անոր դերը մարդկային զարգացման համար: Հայ գրերու գիւտը. անոր կարեւորութիւնը հայ կեանքի համար: Ս. Սահակի և Ս. Մեսրոպի կենսագրութիւնը:

Գ. Անգիր բանահիւսութիւնը.—Անգիր դպրութեան գոյութեան ապացուցումը հայերու մէջ: Խորհնացիի աւանդած մնացորդները: Անոնց ուսումնասիրութիւնը.—Պարունակութիւն, լեզու, տեղ և ժամանակ—:

Դ. Դպրութեան սկզբնաւորութիւնը Ե. Դարուն.—Թարգմանիչներու նախապատրաստուիլը, Ս. Գրքի և ուրիշ կրօնական գրքերու թարգմանութիւնը. Ս. Գրքի թարգմանութեան կարեւորութիւնը հայ լեզուի և դաստիարակութեան համար:

Ե. Մասնագիրներ.—1. Ազատագրիչ, 2. Փաւստոս Բիւզանդ, 3. Եղիշէ. ասոնց վերաբերեալ պատմական, գրական և բանասիրական քննական տեղեկութիւններ:»

Օտաններէն (3 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Ստեփան էֆ. Կուրտիկեան:

«...Տնօրէն էֆէնտի,

«Պէրպէրեան Վարժարանի Աւագ և Երիցագոյն դաստարաններու աշակերտները 1912—1913 դպրոցական տարեշրջանին մէջ ալ սննչան բացառութեամբ գոյլի ջանասիրութիւն մը ցոյց տուին օսմաներէնի մէջ:

«Պատ. Տնօրէնութեան կողմէ ինծի յանձնուած դասերն էին օսմ. լեզու, համաձայնութիւն, գրագիտութիւն, գրականութեան պատմութիւն և բացատրեալ ընթերցում նաև արաբերէնի և պարսկերէնի նախաւորերը:

«Ընթերցանութեան հատուածները՝ Եւրոպական Դպրոցի հետեւող նշանաւոր թուրք գրագէտներու և բանաստեղծներու գործերէն ընտրանք տրուած են. սոյն հատուածները ծառայած են նաև իբր հրահանգներ համաձայնական և գրագիտական վերլուծումի: Դրագիտական կարեւոր օրէնքները (Սանաեի լաֆլիյէ վէ Մա'նէվիյէ) ամբողջապէս տրուած են, օսմ. գրականութեան պատմութեանէն՝ Եւրոպական ազդեցութեան շրջանը միայն աւանդուած է այս տարի, հին շրջանը անցեալ տարի համառօտ կերպով տրուած է արդի Աւագ Դասարանին:»

19 Մայիս, 1913

Ս. Յ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ

Ֆրանսերէն լեզու (4 ժամ)

Ուսուցիչներ. Մ. Պիանքո և Լեւոն էֆ. Թաշեհան:

Բացատրեալ ընթերցանութեան դասին աշակերտները տեսած են 17րդ դարու մեծ հեղինակները, անոնց գործերուն վերլուծութիւնը և ուսումնասիրած են անոնցմէ հատրնտիր հատուածներ զորս վերլուծած են: Ուղղագրութեան դասին տեսած են և թարգմանած արդի մեծ վիպագիրներու՝ մասնաւորապէս Anatole Franceի և Guy de Maupassantի նորալէպերէն, հեղինակներու վրայ ծանօթութիւններու հետ միասին:

Տարւոյն ամբողջ ընթացքին պատրաստած են ֆրանսերէն շարագրութիւններ զանազան նիւթերու վրայ:

Անգլիերէն լեզու (2 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Բ. էֆ. Կէօզիւպէօյի քեան:

«Շարաթը երկու ժամ տրամադրուած է անգլիերէնի, Երիցագոյն և Աւագ կարգերուն:

Տարւոյն ընթացքին անոնք ունեցած են հետեւեալ դասերը: Ա. Jones IV Readerէն ընթերցանութիւն, թարգմանութիւն բառագիտութիւն, խօսելավարժութիւն:

Բ. Տարւոյն ամբողջ ընթացքին ստացած են բայերու, նախադրուածութեանց և այլ քերականական կազմութեանց մասին ծանօթութիւններ:

Գ. Շարադրութիւններ իրենց կարգացած կտորներու մասին, կամ անգլ. պատկերազարդ թերթերու նկարներու մասին:

Դ. Տեսած են Byronի Prisoner of Chillon (Շիլլոնի բանտարկեալը) ամբողջովին, զայն թարգմանելով և ուսանելով:

Ե. տեսած են կարգ մը առեւտրական նամակներ:

Զ. Իրենց արուած են արտասանելի կտորներ, իրենց անգլ. գրականութենէ, երբեմն իրենց սուօրեայ կեանքի զրուարդներէ:»

Բ. ԿԵՕԶԻՒՊԵՕԵՅԻՔԵԱՆ

Կամ Դերմաներէն

Ուսուցիչ՝ Մ. էֆ. Շամտանեհան:

Աշակերտները շարունակած են ուսանիլ Otto Grammaire Allemandeէն:

Իմաստասիրական գիտութիւններ (3 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Տնօրէն:

Դասագիրք՝ (կամաւոր) W. James: Précis de Psychologie. — Al. Fouillée: Histoire de la philosophie.

Նախ ուսանելի երկու ճիւղերուն հասարակաց ներածութեան:

դաս մը եղած է ուր ուսումնասիրուած են գիտութիւնները, փիլիսոփայութիւնը, փիլիսոփայական գիտութիւնները և անոնց յարաբերութիւնները:

Հոգեբանութիւն (1 ժամ)

Նիւթ և մէթոտ դրական հոգեբանութեան. առաջին և ընդհանուր ակնարկ հոգեբանական կեանքին վրայ. գիտակցական հոսանքը. գիտակցութիւն և ենթագիտակցութիւն. — Հոգեբանութեան երեք մասերը տեսնուած են իրր միեւնոյն հոգեբանական կեանքին երեք տարբեր տեսակէտներէ ուսումնասիրութիւնը:

Ընդհանուր խարիսխը կամ շրջանակը կամ կմախքը նկատուած է գործունէութեան և իր զանազան ձեւերուն ուսումը. որուն վրայ եկած ու մարմին առած ու տուած է զգայական և իմացական երեւոյթներու ուսումնասիրութիւնը. —

Համադրական նայուածք հոգեբանական կեանքին վրայ. եսը և անձը: Հոգեկան ու մարմնոյն կեանքին յարաբերութիւնները. — Զանազան ուսումնասիրութեան ուսման արժանի կենդանութիւնը ապ, օրինակները միշտ բազմապատկելով և ընտրելով տղայոց ընտանի երեւոյթներէ կամ իրենց տարօրինակութեամբը և յատկութեամբ աչքի զարնող ակադային հոգեբանական երեւոյթներէն. բնագիտական հոգեբանութեան մէկ քանի փորձեր ալ տեղի ունեցած են:

Իմաստասիրութեան պատմութիւն (1 ժամ)

Նախ ընդհանուր գաղափար տրուած է իմաստասիրական ինդիրներուն վրայ, ճշգրիտ համար անոնց յարաբերութիւնները և ի վեր հանելու համար անոնց կենդանի շահեկան ու կարեւոր հանգամանքը. — յետոյ անցած ենք ուսումնասիրութեանը զանազան հին աղբերու իմաստասիրութեանց:

Յետոյ ուսումնասիրուած են հետզհետէ նախաստիքատեան, Սոկրատեան և յետ Սոկրատեան իմաստասէրները: Լատինական և Աղեքսանդրեան իմաստասիրութիւնը, Քրիստոնէութեան իմաստասիրութիւնը, Միջին դարու և վերածնունդի իմաստասիրութիւնը. — Յետոյ նոր իմաստասիրութեան մեծ դէմքեր, Պէյքըն, Տէքաուզ, Լօք, Սթինսոն, Լայպնից, Պէրքլէյ, Իուս, 18րդ դարու ֆրանսայի ընկերային իմաստասէրները, Քանդ, իր յաջորդները Ֆիլթէ, Շէլլինկ, Հէկէլ, Ծօրէնհաուէր: Ֆրանսական և անգլիական 19րդ դարու իմաստասէրները մասնաւորաբար Օկիլսոն Գօնդ և Սթենսէր. քանի մը արդի դէմքեր. դասընթացքը վերջացած է ընդհանուր ակնարկով մը իմաստասիրութեան

ընթացքին վրայ և իր յառաջդիմութեան կարելիութեանը և իրականութեանը վրայ:

Երրորդ ժամը յատկացուած է աշակերտներու հարցաքննութեան և հասկցուած կէտերու լուսաբանութեան:

Պատմութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիգրան Էֆ. Զէօկիւրեան, Պատմութիւն Հայոց:

«Հայ քաղաքական կեանքի անկումէն մինչև ժամանակակից օրերը: Ընդհ. ակնարկ մը Հայոց պատմութեան նախընթաց շրջաններուն վրայ և անոնց յատկանիշները:

Դադարում Հայ անկախ քաղաքական կեանքին, հայկական մանր իշխանութիւններ. Թաթարական արշաւանքը, իր նկարագիրը, իր հետեւանքները. Օսմանեան կայսրութիւն, իր կազմակերպութեան ձեւը, իր տիրապետութիւնները, կախ Պարսից և Օսմանցոց միջև Հայաստանի տիրապետութեան համար, Շահ-Աբաս, իր քաղաքականութիւնը, տարադրում Զուղայի Հայոց: Հայոց վիճակը Պարսկաստանի և մասնաւորապէս Նոր Զուղայի մէջ:

Սիւնեաց և Ղարաբաղի միլիթութիւնները, անոնց կազմակերպութիւնը, երկիրը: Իսրայէլ Օրի. իր ծագումը, կեանքը, ծրագիրները, անոնց արժէքը: Ղարաբաղի և Սիւնեաց Միլիթներուն յարաբերութիւնները ռուսական արքունիքին հետ. ապստամբութիւն Միլիթութիւններու, Դաւիթ Բէկ, իր դերերը, ընկերակիցները, իր վախճանը:

Հայ գաղթականութիւնները. Հայոց յարաբերութիւնները իր դրացի ժողովուրդոց հետ, զանազան օտար արշաւանքներու առաջ բերած գաղթային հոսանքը, Բիւզանդական գաղթային քաղաքականութիւն:

Հարաւային Ռուսաստանի Հայ գաղթականութիւնները, իրենց դիրքը և գործերը:

Դրանսիականիոյ, Ռումանիոյ, Հունգարիոյ և Բուլղարիոյ հայերը, անոնց ստացած մասնաւոր աղատութիւնները, կենցաղը:

Նիկոյ Թորոսովիչ, փճացում Բուլղարիոյ, Հունգարիոյ հայ գաղթականութեանց:

Հնդկահայ գաղթականութիւնը, իր ծագումը: Հնդկահայուն յատկանիշները, իր գրաւած դիրքը, ազգային դպրութեան և կրթութեան մասին ըրած ձեռնարկները, բարերարները ևն: Առաջին հայ թերթը՝ Ազդարարի խմբագիրը Դեհնդ քինյ. Շմաւոնեան. Անգլիական ազդեցութիւնը հնդկահայուն վրայ, հնդկահայուն արդի վիճակը. Հայերը Ռուսիոյ տիրապետութեան տակ. Թրքո-Ռուս և Ռուս և Պարսիկ պատերազմներ՝ անոնց արդիւնքը: Ռուսիոյ և Հայոց յարաբերութիւնները. Պօլօճէնիա, իր էութիւնը, իր քննադատութիւնը: Կովկասահայ տնտես-

սակաւ, մղաւորական և ընկերային շարժումը վերջին դարուն. իր տաճնապնները: Գործիչներ և անոնց գործունէութեան արդիւնքը, Արտւեան, Նազարեան-Նալբանտեան, Արծրունի-Րաֆֆի ևն: Կովկասահայր և իր դրացիները. իր յարաբերութիւնները անոնց հետ: Հայ Թաթարական ընդհարումներ: Ռուս քաղաքականութիւնը Հայոց հանդէպ: Կովկասահայոց ներկան և ապագան:

Թուրքիոյ Հայերը, իրենց կիսնքի պայմանները, իրենց յարաբերութիւնները Թուրք կառավարութեան հետ: Ազգային վարչական հին կազմակերպութիւնները, պատրիարքարան, ամիրաներ, էմնաֆներ, կղերը անոնց դերը: Սուլթան Մահմուտի և Մէհմետի բարենորոգումները, Կիւլհանէի հրովարտակը, ազգային շարժումներ 1832-1848-բացում ճեմարանին, Ազգային Սահմանադրութիւնը և իր հիմնադիրները, իր ողին և թերութիւնները:

19րդ դարուն Պալքանի փոքր աղգերու աղատագրութիւնը, Թուրքիոյ վիճակը, իր բարեկարգութեան փորձերը: Հայ ազգային գործունէութիւն, անոր զանազան աղգակները:

Հայկական հարցը, իր ծագումը, իր շարժումները, 78ի Թրքո-Ռուս պատերազմը, Սան Սթէֆանոյի դաշնագիրը 16րդ յօդուածը: Ներսէս Վարժապետեան, Սրիմեան ևն:

Պերլինի վեհաժողովը. Հայկական Հարցին վիճակը, նոյն ժամանակի Հայ գործիչները ևն:

Հայ Յեղափոխական շրջան. Արմէնեան, Հնչակեան, Դաշնակցական կուսակցութիւններ, անոնց դերը, գործունէութիւնը: Առաջին ցոյցեր: Իգմիրլեանի պատրիարքութեան շրջանը, Մայիսեան ծրագիրը, իր էութիւնը: Հայկական կոստորածներ, անոնց արդիւնքը:

Օսմանեան Սահմանադրութեան հռչակումը: Հայոց յոյսերը, Ատանայի աղէտը. Թուրքիոյ արդի վիճակը: Հայոց ապագան:

Աղբիւրներ. — Մազաքիա պատմիչ, Կիրակոս Գանձակեցի, Առաքել Դաւրիթեցի, Կարապետ Եղեանց, Ստ. Պալասանեան, Լէօ, Հ. Մ. Նուրիխան, Բ. Քէչեան, Ա. Ալպոյաճեան, Մ. Վարանդեան, Սարուխան, հանդէսներ և թերթեր. ասոնց մեծ մասէն ընթերցումներ տեղի ունեցած են:»

Տ. ՉԵՕԿԻՐԵԱՆ

Պատմութիւն քաղաքականութեան (1 ժամ)

Ուսուցիչ. — Լեւոն Էֆ. Թաշճեան:

Ուսումնասիրուած է Հռովմայեցոց, Բիւզանդական և Արաբական քաղաքակրթութեան պատմութիւնը:

Ուսուցութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Հասիպ պէյ:

Թուրքերէն լեզուով ուսումնասիրուած է Եռանկիւնաչափութիւնը:

Բնագիտութիւն (2 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Գեղամ Էֆ. Գավաֆեան:

Ծանրութիւն, հաւասարակշռութիւն և ջերմութիւն:

Երաժշտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Վարդան Էֆ. Սարգսեան:

Տեսական երաժշտութիւն և ձայնագրութեան ընթերցման վարժութիւններ:

Մասնագիտական հիւղեր

ԴՊՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՏՈՒԱՄ

Հայերեանագիտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Ա. Էֆ. Խաչատրեան:

«Հայերեանի զանազան երեւոյթներու յեղուարանակաւ ուսումնասիրութիւնը:

Ա) Հնչյախօսութիւն. — Հնչումներու բնախօսական կազմութիւնը. անոնց զանազան խումբերու բաժնուիլը. դարերու ընթացքին կրած փոփոխութիւնը. ներկայ վիճակը:

Բ) Շեշը հայերեանի մեջ. — Շեշտի և ձայնաւորներու փոփոխութեան աղերսակցութիւնը. շեշտի տեղափոխութեամբ լեզուի մէջ առաջ եկած փոփոխութիւնը:

Գ) Բառակազմութիւն. Բառակազմութեան աղերսը նախադասութեան անդամներուն հետ: Բարդութեան և ածանցի աղերսը. բարդութեան տեսակները:

Դ) Նոր հայերեանի կազմախօսութիւնը. — Շեշտի և ձայնական օրէնքներու զօրութեամբ հին բառաձեւերէն ստացուած նոր ձեւերը. հին լեզուի քերականական ձեւերու նորերու վերածուիլը:

Ե) Լեզուային փոխառութիւնը հայերեանի մեջ. — Փոխառութեան պատճառները. օտար տարրեր հայերէնի մէջ. պարսկերէն, ասորերէն, յունարէն, նոր պարսկերէն և արաբերէն բառերը:

Ձ) Լեզուաբանական ծանօթութիւն. — Լեզուի ծագումը. ասորիճանա-դան գրադարանը. Ժամանակի ընթացքին լեզուի մը կրած փոփոխութիւնը:

թեան պատճառները: Բարբառներու բաժնուիլը. գրական լեզուի մը կազմուելուն նպաստող պայմանները. գրական լեզուն միշտ կենդանի ու կենսունակ պահելու պայմանները:»

1913 Մայիս 18

Ա. ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

Նախասարեւոյ Արաբերեկի եւ Պարսկերեկի (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ս. Էֆ. Կուրտիկեան:

«Ըստ ծրագրի, գրական բաժնի աշակերտներուն աւանդուած է Արաբերէնի եւ Պարսկերէնի նախատարերքը: Ըստ այնմ՝ գրական բաժնի աշակերտները Արաբերէնի մէջ սորված են խիստ գործնական մեթոտով մը՝ պարզ նախադասութիւններ կարդալ, թարգմանել եւ լուծել, նաեւ թուրքերէն պարզ նախադասութիւններ կարդալ, թարգմանել: Պարսկերէնի մէջ նոյնպէս ընթերցում, թարգմանութիւն եւ լուծում, պարզ եւ միջակ հատուածներու վրայ:»

19 մայիս 1913.

Ս. Յ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ

Խնաստախրական ընթերցումով

եւ խնաստախրական շարադրութիւններ (2 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Տնօրէն:

Աշակերտները այս տարի ամբողջութեամբ տեսած եւ ուսումնասիրած են Պղատոնի Ֆէսոնը ֆրանսերէն թարգմանութեան վրայէն: Այս առթիւ բացատրուած է իրենց բնագիրներու բացատրութեան մէթոտը եւ կանոնները: Աշակերտները կարգով մաս առ մաս թարգմանած, վերլուծած ու քննած են Ֆէսոնի յաջորդական մասերը ու հոն պարզուած գաղափարները բազմապէս են ուրիշ իմաստաւորներու եւ իրենց գաղափարներուն հետ:

Տարւոյն վերջապետները շարադրութիւններ պատրաստած են՝ Ֆէսոնը քննելով զանազան տեսակէտներէ. պատմական, հոգեւոր անմահ հոգեւոր խնդրին, գրական եւ այլն:

Տարւոյն ընթացքին աշակերտները ուրիշ իմաստախրական շարադրութիւններ ալ պատրաստած են. վախին, բնագիրին, իմաստախրութեան պատմութեան եւ քաղաքական պատմութեան յարաբերութիւններուն եւ այլնի վրայ:

Պատմութիւն մանկավարժութեան (1 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Տնօրէն:

Աշակերտները տեսած են մանկավարժական գաղափարները եւ դրու-

թիւնները հին Յոյներուն, Հռոմէացիներուն, Միջին Դարու, Վերածնունդի մանկավարժներուն, 18րդ Դարու մանկավարժներու եւ մինչեւ մեր օրերու գաղափարները: Մասնաւորապէս ծանրացանք ընկերաբանական ընդհանուր վիճակին եւ մանկավարժական գաղափարներու ու դրութեանց յարաբերութիւններուն վրայ եւ ատոր մէջ հետեւեցանք ֆրանսացի Տիւրքէյմ ընկերաբանին մէթոտին:

Գործնական մանկավարժութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Ա. Էֆ. Նիկողոսեան:

«Ա. Կիսամիայն ծառայեցուցի տալու այն սկզբունքները որոնց համեմատ պիտի վարուէին աշակերտ-ուսուցիչները եւ անոնց յարակից խնդիրները, դաստիարակութեան բաղադրամասերը, նիստ ու կաց, լուծիւն, սենեակի օդ, լոյս, գրատախտակ, գիրք, տետրակ, դպրոցական պիտոյք, առողջութիւն, կարճատեսութիւն, իլուծիւն, ջղային կամ այլ ներքին հիւանդութիւններ, միջոցառական վիճակ, դաշտի եւ անտառի դպրոցներ, ճամբորդութիւն, օրագրութիւն, թիւ, հարցումներ ուղղել, դաս ընել, եւ. . . եւ. . .

Բ. Կիսամիայն միջոցին իւրաքանչիւր աշակերտ-ուսուցիչ՝ իր վարպետին եւ ընկերներուն ներկայութեան տիպար դաս մը տուաւ եւ դաս մ'առաւ երախայ դաստիարակներէն մէկուն մէջ. վերջին երկու դասերը ծառայեցին ամփոփելու տարին:»

Ա. ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

Պատմութիւն Յոյն եւ Լատին դասական մատենագրութեան (1 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Մ. Պիանքո:

Յունական եւ Լատինական մատենագրութեան գլխաւոր շրջանները եւ մեծ դէմքերը ուսումնասիրուած են գլխաւոր գործերէ քաղուածներով:

Պատմութիւն անգլ. գրականութեան (1 ժամ)

Ուսուցիչ՝ Բ. Էֆ. Կէօղլուպէօյիւքեան:

«Աշակերտները այս դասը տեսած են հետեւեալ կերպով:

1. Անգլ. ազգին եւ լեզուին յօրինուածքը:
2. Հնագոյն Անգլիերէն բանաստեղծութիւնը — (Beowulf գիրքիցէն):
3. Chedmon. Alfred the Great եւ Շրջան Մինչեւ Chaucer.
4. Chaucer — եւ մասնաւորաբար իր Canterbury Tales.

5. Mondeville, Mycliffe, Caxton.
6. Անգլ. ժողովրդական պարերգներ — Sir Thomas More.
7. (Միջանկեալ — Անգլիացւոց կրօնքը — Հին կրօնք, դարձը ի քրիստոս գլխաւոր անցքերը, ձգտումները:
8. Tyndale, և Edmund Spenser.
9. Անգլիական թաարոնը — հնադոյն ձեւերը, և ձեւափոխումները:
10. Shakespeare. — Կենսագրութիւն և գրական աշխատութիւնք.
11. Վերլուծում իր գրական արժանիքին,
- 12.)
- 13.)
- 14.) Hamlet — ընթերցումներ ու վերլուծում:
- 15.)
- 16.)
- 17.)
- 18.) Romeo and Juliet — ընթերցում վերլուծում:
19. Bacon — և ընթերցում իր Essayներէն—և իր իմաստասիրութիւնը:
20. Milton—Կենսագ. Գրակ. գործունէութ. և վերլուծում Paradise Lost.
21. Swift, Dyden — Դարուն ձգտումները:
22. Burns, Scott — Փոքրիկ ընթերցումներ:
23. Byron — Ընթերցումներ:
24. 19րդ դարու գրական ձգտումները — և ամերիկացի բանաստեղծներէն Longfellow և Poe.»

Բ. Կ.

Պատմութիւն Հայ Արդի Մատենագրութեան

Ուսուցիչ՝ Տիրան Էֆ. Զրաքեան

Աշակերտները տեսած են Թուրքիոյ Հայոց Արդի մատենագրութեան գլխաւոր գէտքերը և անոնց գործերը:

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն Հ Ա Տ Ո Ի Ա Մ

Ուսողութիւն (4 ժամ)

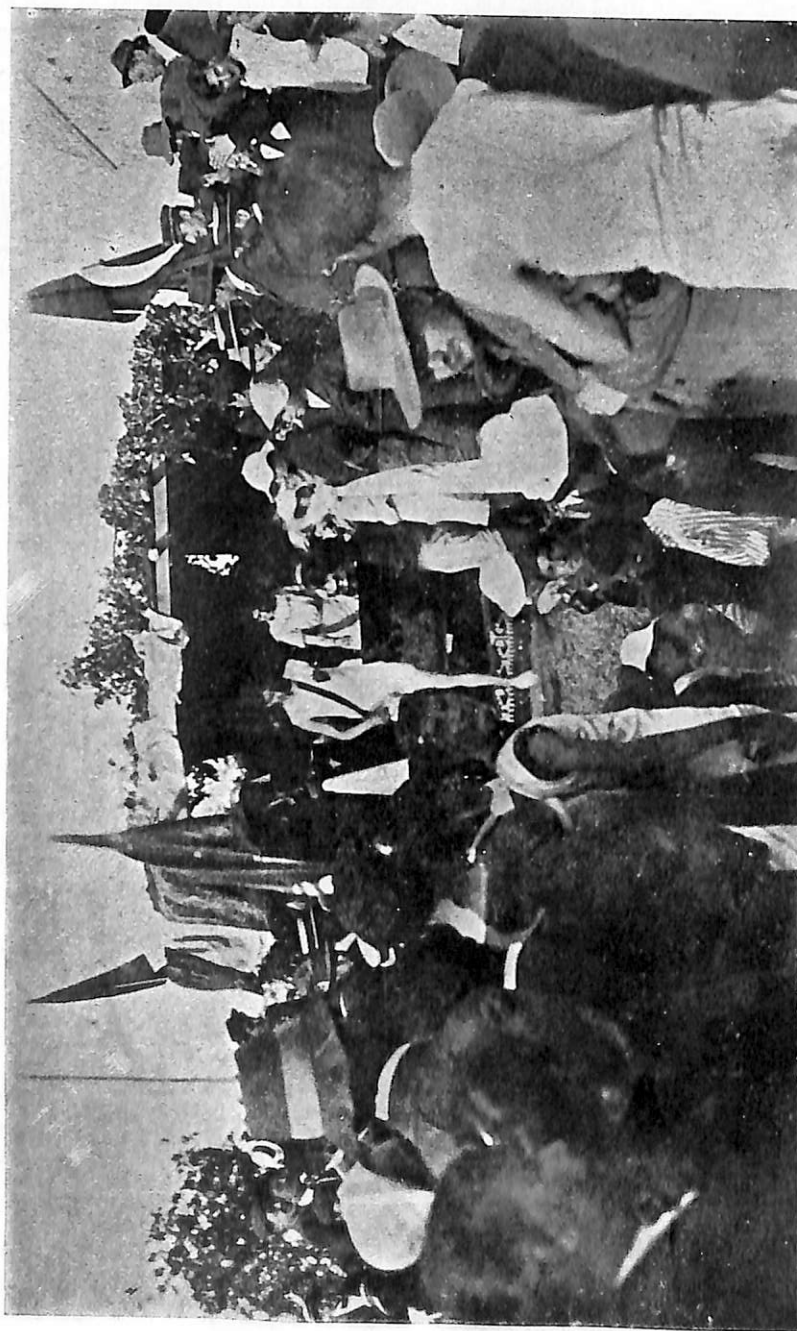
Ուսուցիչ. Դեղամ Էֆ. Գալաֆեան:

Դասագիրքեր. — Appel; Géométrie Analytique. — F. J. Géométrie Descriptive, Niewenglowski: Algebre.

« Տնօրէնութիւն Պէրպէրեան Վարժարանի:

Օգտուելով ինձ ներկայացուած առիթէն կուգամ իր ամբողջութեամբ

Դաշտային մրցումներում օրը. Մրցամակարայնություններ

Թեանը մէջ պարզել այն ծրագիրը որու ջանացած ենք հետեւիլ՝ փակուող շրջանի միջոցին ու զայն մտադրած ենք գործադրել ապագայ շրջաններուն. ծրագիր որ միջավայրի պայմաններու ներած չափով համապատասխանէ Եւրոպական Լիգներու ծրագրին, նպատակ ունենալով աղաքը պատրաստել օգտակարապէս հետեւելու բարձրագոյն ուսման։ Այս նպատակին հասնելու համար հետեւեալ բաժանումներն ու դասակարգութիւնը ընդունած ենք իբր խարիսխ վարժարանին բարձրագոյն դասերու ուսողութեան աւանդման։

Ուսողութեան. Ուսողութեան ընթացքը կազմած է յառաջացեալ զրահաշուի ու վերլուծական երկրաչափութեան ընդարձակ ծանօթութեանց հետ միասին մեքենագիտութիւն և գծագրական երկրաչափութեան ուսումը։

Այս ծրագրի ամբողջական գործադրումը կտրելի եղած է 1⁰ զրահաշիւը բաժնելով երկու մասի որոնց իւրաքանչիւրը կ'աւանդուի, մէկ տարուան միջոցին գիտական ընթացքի միացեալ դասարաններուն, 2⁰ վերլուծական երկրաչափութիւնը վերապահելով բարձրագոյն կարգի աշակերաններուն, 3⁰ Գծագրական երկրաչափութեան ու մեքենագիտութեան փոխին ի փոխին աւանդելով գիտական ընթացքի երկու շրջաններու միջոցին։

Այս հիման վրայ այս տարի աւանդուած են զրահաշուի առաջին մասը մինչև seriesներու ուսումը (յաջորդ տարուան վերապահելով derivéներու և հաւասարութեանց տեսութիւնը) ինչպէս նաև վերլուծական և գծագրական երկրաչափութիւն։

Բնագիտութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Գեղամ Էֆ. Գալաֆեան։

Աշակերտները տեսած են առաջին կիսամեակին մէջ Զայնագրութիւնը ուսողութեան օգնութեամբ։

Բնաշրջանութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Իգնատիոս Էֆ. Մուրատեան։

Աշակերտները տեսած են գործարանաւոր քիմիաբանութիւնը։

ԱՌՆԻՏՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԱՅ

Տոնարակարութիւն եւ Առեւտրական քրթակցութիւն (4 ժամ)

Ուսուցիչ. Գառնիկ Էֆ. Շէրիկեան։

Աշակերտները ուսած են. Առեւտրական Տօքիւմանները և զանոնք կազմելու կերպը, Առեւտրական Թղթակցութիւն. Տոմարակարութիւն։

Առեւտրական իրաւաբանութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Նէճէտտին պէյ:

Աշակերտները տեսած են Առեւտրական իրաւաբանութեան զանազան մասերը:

Առեւտրական Ուսողութիւն (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Գարեգին էֆ. Գալաֆեան:

Աշակերտները տեսած են Առեւտրական ուսողութեան զանազան խնդիրները և զանոնք լուծելու փորձերը:

Տնեստական աշխատանքներ (1 ժամ)

Ուսուցիչ. Տիգրան էֆ. Զէօկիւրեան:

Աշակերտները տեսած են սնտեսական մեծ պետութիւններու առեւտրական կեանքը:

Բ Ա Ր Ո Յ Ա Կ Ա Ն Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Տնօրենութիւնս այս օրի եւս ամէն ջանք քափեց վարժարանին աշակերտներուն մէջ շինելու ոչ միայն անհասական եւ ընկերային առաքինութիւններու սկզբունքները այլ եւ սովորութիւնները. որով միայն կը կազմուին առաքինի նկարագիրներ: Այս տեսակետով գլխաւորաբար երեք միջոց կը գործածէ Տնօրենութիւնս. 1. Աշակերտաց նկարագրին անհասական դիտողութիւնն եւ դաստիարակութիւն. 2. Բարոյական մթնոլորտով հաւաքումներ. 3. Գեղեցկագիտական զգայնութեան կազմութիւն: — Այս երեք կէտերուն մէջ շատ հարուստ եղաւ այս օրերէն. կը գոհանանք միայն քանի մը մանրամասնութիւններով:

Անցեալ օրի սկսուած դրութիւնը այս օրի ալ տարւումնակուեցաւ փոքր փոփոխութիւններով. այսպէս դաստիարակութիւն աշակերտներու իւրաքանչիւրին *Բարոյական Վիճակագրոյցը* յանձնուեցաւ իր դասարանի դասապետին որ ջանաց զայն լեցնել կարելի եղածին չափ շատ դիտողութիւններով. որոնց հիման վրայ մեն մի աշակերտին տարւելիք խնամքը կ'որոշուէր ու ի գործ կը դրուէր. այս դրութիւնը որքան դժուար իր գործադրութեան մէջ այնքան քանակաւիք է իր արդիւններով, ուստի Տնօրենութիւնս յառաջիկային ոչ մէկ ջանք չպիտի խնայէ զայն կատարելագործելու համար:

Հաւաքումներ՝ ըլլան անոնք ընկերային, ընտանեկան կամ լսարանական, ամենալաւ ազդակներ են բարոյական դաստիարակութեան. զորն հոն խնամով պատաստուած ու մասնաւոր բարոյացուցիչ մթնոլորտի մը մէջ կը քաթխուի եւ իր հոգին բարոյական լաւագոյն ներշնչումներ կ'ունենայ:

Այս օրի սակայն կրցանք ուրիշ կերպով մըն ալ օգտագործել այդ հաւաքումները, աշակերտներու նկարագրին կազմութեանը համար: Եւ այդ անով որ այդ հաւաքումները ուղղակի Տնօրենութեանս կողմէ կազմակերպուած ու սարքուած չէին այլ աշակերտական մասնախումբերու ձեռքով. պուած ու սարքուած չէին այլ աշակերտական մասնախումբերու ձեռքով. կը խորհրդակցէին զայն լաւագոյն կերպերով իրագործելու միջոցներուն վրայ, կ'որոշէին զանոնք եւ կ'աշխատէին իրականացնել որոշուածները: Ոչ միայն լսարաններու կազմակերպումը այլ ուրիշ շատ մը աշխատանքներ հղանքներուն յանձնուած էին. այսպէս կային իւրաքանչիւր դասարանի գործերուն յանձնախումբերը, Ֆանձառիները, մասնադասարանները, աշխատանքները, մարզանքները, ազգային ոգւոյն տարածման յանձնախումբերը:

բը եւայլն, որոնք ամենքն ալ ջանացին իրենց գործը ի գլուխ հանել. այսպէսով Հայերու համար յոյժ կարեւոր, յոյժ կենսական բանի մը կը խորհեին վարժեցնել մեր աշակերտները. այն է *կարենալ միասին գործելու, միասնորոշեալ գործելու, հաւասակամօրէն գործելու*. մենք կը հաւատանք որ երբ կրթական գործին վարիչները այս միջոցին վրայ ուշադրութիւն դարձնեն, կարելի պիտի ըլլայ ապագային Հայուն վրայէն ջնջել այն դաստանը որ զինքը իբրեւ ազգ ամուլեթան կը դասապարտէ եւ որ կը վնոէ քե՛զայր *ոչինչ գիտէ ընել հաւաքաբար* :

Ընդհանրապէս սիրուն եւ շինիչ եղան այն յարաբանական հաւաքումները զորս կազմակերպեցին մեր աշակերտները. յիշենք այն ուր խօսեցաւ Տ. Է. Զաքեան՝ Հիմնադրին վրայ, այն ուր խօսեցաւ Նուանդ Է. Օսեան՝ Նոր տարւոյն վրայ եւ ուր աշակերտները ներկայացուցին իր «Զաւարըն»-ն, այն ուր խօսեցաւ եւ արտասանեց Դանիէլ Է. Վարուժան, անոնք ուր խօսեցան Ս. Է. Խաչատրեան Հայոց ցեղային ծագման եւ Հայաստանի աշխարհագրութեան վրայ. եւլն. եւլն.

Սիրուն հաւաքում մը եղաւ նաեւ «Ծառ սնկելու հանդէսը» ուր այս տարւան շրջանաւարտ կարգը ուզելով դպրոցին պարտքին մէջ իրենց կենդանի յիշատակ մը ձգել, սնկեց գոյգ մը նոնի զորս նուիրագործեց նոնեղակ Բնտան իր մեկ շաւ գեղեցիկ նառովը :

Պեղարուեստը Գեղարուեստական կեանքն ալ բեղուն եղաւ. վերոյիշեալ յարաբանները ունեցան միշտ իրենց գեղարուեստական բաժինը, խմբերգներու, դաշնակի, ֆլուրի, մենեղի բնտում կտորներ զարգացուցին տղոց հաշակը: Օր. Պերպերեան, Օր. Ա. Բեք, Սեփիան Է. Բաբելեան, Պրն. Ս. Խաբուրեան, Պրն. Ս. Մինասեան իրենց բանկագին մասնակցութիւնը բերին դպրոցին երաժշտական կեանքին:

Արտասանութիւններ Արտասանութիւնն ալ գեղարուեստի մաս կը համարինք եւ այդ տեսակէտով այս տարի բաւական բարձրացաւ աշակերտներու կարողութիւնը. Տնօրէնը երկուշաբթի գիշերները մասնաւոր գործնական եւ տեսական դասընթացք մը բաւ տղայոց մէջ լաւ արտասանելու հաշակը զարգացնելու համար. արդիւնքը շատ գոհացուցիչ եղած է:

Պարը Շարժումներու արտայայտութիւնը ազնուացնելու եւ տղուն մէջ շնորհիւ յառաջ բերելու համար գնահատելի միջոց մըն ալ պարն է որ սիրով մշակուեցաւ մեր աշակերտներուն կողմէ. անոնք սորվեցան քե՛զայր եւրոպական պարեր եւ քե՛զայր մանաւանդ Հայկական պարեր որոնք իրենց մէջ տոնային ոգւոյն աւելնալուն նպաստեցին:

Փանճառը Փանճառը կենդանի նպաստ մը բերաւ դպրոցի կեանքին, ինչ ինչ առիթներով խրախուսելով ամենքը. տարւոյն երկրորդ շրջանին մասնաւորապէս յառաջդիմեց. գալ տարւոյն համար մեծ յոյսեր ունինք իր մասին :

Դպրոցին մէջ նուագախումբի մը (orchestre) կազմութիւնը Դպրոցին մէջ նուագախումբի մը (orchestre) կազմութիւնը բեան ալ ձեռնարկեցինք, տղաք բաւական մեծ խնամով սկսան սորվիլ ջութակ եւ ֆլուր, ապագային խումբը կազմելու համար : Ուրախ ենք ըսելու որ դաշնակի ալ բաւական դաս առնողներ ունեցանք:

Դպրոցին կեանքին մէջ խմբական երգը Դպրոցին կեանքին մէջ խմբական երգը հետզհետէ մեծաւորեցաւ երգը գոյն տալու մը բռնելու վրայ է. անիկայ առաջին դպրոցը կ'ըլլայ տղայոց գեղարուեստական զարգացման, եւ մեծ ազդակ մը միտքեան:

Նկարչական ցուցադրութիւն Այս տարւան նկարչական մեր ցուցադրութիւնը կը ներկայացնէ շատ գնահատելի երեւոյթ մը. այն է տղայոց մէջ ըստ բնութեան (d'après nature) նկարելու ձգտումն ու նիզին աւելնալը. այսպէսով *երեւոյթը* շատ չէ բայց եղածը շատ ինչ որ լաւագոյնն է :

1912—1913 ՇՐՋԱՆԻՆ ՄԵՐ ՀՈՒՆՁԳԸ

Այս տարի վարժարանս «Ազգին կ'ընծայէ» 9 պատկաւորներ. ահաւասիկ իրենց անունները, այբուբենի կարգաւ.

Դաւիթեան Արարիկ	Պ. Գ.	Բէպուսիէ
Զարիֆեան Մասթոս	Պ. Գ.	Կ. Պոլիս
Հոնեան Յարութիւն	Պ. Գ.	Հաճըն
Մայիսեան Միհրան	Պ. Ա. Ո.	Կ. Պոլիս
Մեղիսեան Բարսեղ	Պ. Գ.	Կեաւրիա
Պերպերեան Նուրհան	Պ. Գ.	Կ. Պոլիս
Պոսեան Միհրան	Պ. Գ.	Օրաւու
Տերտերեան Արիստ	Պ. Գ.	Թիբեպոլու
Փափագեան Օննիկ	Պ. Գ.	Ատափաղար

Շրջանաւարտները պատաստեցին աւարական շարադրութիւններ հե-
տեւեալ նիւթերով .

Տպագրութիւնը Թուրքիոյ մէջ . . . Թուրքերէն, Աբրահամ Դաւիթեան
Հոգոյ անահոտութիւնը ըստ Պղատնի Հայերէն, Մասթուս Զարիֆեան
Պղատնի Թեոնը Թրանսերէն, Յ. Ճըռեան
Հայ փանառականական գաղթական-

նութիւնները Անգղիերէն, Միհրան Մալխասեան
Ուսողութիւնը Հայերուն մէջ. Թրանսերէն, Բարսեղ Միքէլեան
Տեսակէս մը հայ գրական լեզուի

խնդրին մէջ Հայերէն, Նուրհան Պերսիեան
Դպրոցի կեանքս. Հայերէն, Միհրան Պոսեան
Տօն Անահիտայ Հայ. Դրաբար, Օննիկ Փալիսեան
Իսկապ թատին զանազան առումները Թրանսերէն, Ա. Տերտեան

Յաջողութիւն մեր սիրելի պապականութեան : . . .

Կը վերջացնենք, մեր ջերմ շնորհակալութիւնը յայտնելով ամեն անոնց,
Ազնիւ ուսուցչաց, Պատ. ծնողներու եւ յարգոյ հասարակութեան, մեր
դաստիարակութեան գործին իրենց ազնիւ օժանդակութեանը համար :

Յարգանքով
Ե. Ռ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

16 Յունիս 1913, Իւսկիւսար

ՇՐՋԱՆԱԽԱՐՏՔ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐժԱՐԱՆԻ (*)

1876—1912

1878

Յովհաննէս Արամեան
Համբարձում Պերպերեան
Լեւոն Յէմիրճիպատեան

Յիլիպի
Դանիւրի
Կ. Պոլիս

Վաճառական. Յանձնակատար
Առեւտրական
Պետ. տնտեսականութեան Հանր.
Գործակ. Վարչութեան

1882

Մարտիոս Սկէնեան
Յովհաննէս Ինդիլեան
Նօան Դալճայեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Օսմ. Վարժապետանոցի Բ. Տնօրէն
Տնօրէն Նոր Դպրոցի
Ուսուցիչ Հալապի Երկր. Վար-
ժարանին, Է. Երկրապետութեան
Կան. Նախարարութեան Գլխ.
Ճիւղին օգ. Տնօրէն

Յովհաննէս Սկէնեան
Կարապետ Յէմիրեան
Գեորգ Կիւրեղեան
Մուսա Սեդրոսեան
Նիկողոս Բաօայեան

†
Պրուս
Կ. Պոլիս
Ռուսական
†

Ուսուցիչ
Փաստաբան
Վաճառական

1883

Թազուր Գարակէօզեան
Լեւոն Բաօայեան

Փարիզ
Պարիս

Սեղանաւոր
Տնօրէն Ֆրանսական Նախարար-
Նահանգործման Ընկերութեան

Գրիգոր Նէվրուզ
Լեւոն Շահպազեան
Պետրոս Մալխասեան
Յակոբ Արապեան

†
†
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Բժիշկ
Արձանագրութ

1885

Գրիգոր Ճէվանիրեան
Միհրան Մոզեան
Միհրան Գալճայեան
Վահրամ Թազուրեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
†
†

Վաճառական
Ուսուցիչ

(*) Վարժարանին շրջանաւարտներէն կը բնութենէ որ բարեհաճին իրենց հաս-
ցէները մանրամասնութեամբ տնօրէնութեան հաղորդելու

1 8 8 6

Արաւել Գեորգիան
Պօղոս Էսմէրեան
Սուփաս Էսմէրեան

Կ. Պոլիս
Փարիզ
Կ. Պոլիս

Իրաւաբանական ուսանող
Վաճառական
Առեւտրական

1 8 8 7

Արաւել Կարապետեան
(Իւդաբերեան)
Արիստակէս Գեորգեան
Կարապետ Խորասանեան
Փառնակ Փիւսկիւրեան
Միքիւս Գեորգեան
Արամ Նիկողոսեան

Ռուսական
Կ. Պոլիս
†
†
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Վաճառական
Դեր շիւղատուս վրանիոյ
Վաճառական
Բ. Տնօրէն Պէրպէրեան Վարժ. Է

1 8 8 8

Մուսանդ Գարեան
Միքիւս Գարեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Վաճառական
Մաքս. Վերապետեան Վաճառական
Կշուր Գեորգեան Տնօրէն

Յովհաննէս Տէմիրեան
Սէր Ասլանեան
Սեփան Ասլանեան
Պօղոս Գեորգեան
Մուսանդ Սեդրոսեան
Մուսանդ Լարիբեան

Ռոստոյո
Փարիզ
Ափրոն-Գարախիսար
Փարիզ
Պոսթոյո
Կ. Պոլիս

Վաճառական
Առեւտրական
Վաճառական
Բժիշկ
Առեւտրական
Բերայի Դատարանաց Գործադիր
Իշխանութեան պետ
Դիւանապետ Արտաքին գործոց
Նախարարութեան

Լեւոն Սուրենեան

Կ. Պոլիս

Վաճառական
Պաշտօնեայ «Ռոսիա» ապահով.
Կենաց ճիւղի.

Արաւել Էսմէրեան
Արմենակ Պէլլերեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

1 8 8 9

Գառնիկ Սիմանեան
Յակոբ Գեորգեան
Բարբաղ Փարսամեան

Կ. Պոլիս
Մանիսքըր
†

Խմբագիր «Սպար» լրագրի
Առեւտրական

1 8 9 0

Գալուստ Փափազեան (Հայր
Ներսէս Սրբ.)
Խաչիկ Հէֆիմեան
Յակոբ Փափազեան

Կ. Պոլիս
Օրսոն
†

Կրօնական
Վաճառական

Յակոբ Յակոբեան
Միքիւս Գեորգեան
Միքիւս Արապեան
Լեւոն Թաւադեան
Կարապետ Գեորգեան
Պօղոս Կարապետեան
Յովհաննէս Մուրադեան

Փարիզ
†
Մանիսքըր
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Յանձնակատար

Առեւտրական, Գրագէտ
Ուսուցիչ Պէրպէրեան Վարժարանի
Առեւտրական
Տնօրէն Համանուն վարժարանաց
Առեւտրական

1 8 9 1

Տիրան Մէլմարեան
Առաքել Փառաւեան
Կարապետ Պառմանեան
Գեորգ Հանրմեան
Յակոբ Օհանեան
Յովհաննէս Տէմիրգաբուրեան
Վահան Մոսսիսեան
Մարգար Թադէոսեան
Յովհաննէս Փափազեան
Տիրան Զարեան
Պօղոս Դաւիթեան

Նիւ Եօրթ
Սամսոն
Օսկա
†
Գահիրէ
†
Փարիզ
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Առեւտրական
Առեւտրական
Առեւտրական

Առեւտրական

Բժիշկ
Առեւտրական
Ուսուցիչ, Գրագէտ
Պաշտօնեայ Անատոլի Երկա-
թուղւոյ վարչութեան

Գարիբալտ Սէրեան

Պաղատ

Բժիշկ

1 8 9 2

Միքիւս Պօղոսեան
Արաւազ Խանեան
Միքիւս Պօղոսեան
Յարութիւն Գուրգուրեան
Արաւազ Խաչիկեան
Կարապետ Միքիսեան
Կարապետ Ուրուրեան
Արամ Մարկոսեան
Միքիւս Գեորգեան
Միքիւս Գուրգուրեան
Արմենակ Մոսրեան
Ապրի Սարգիսեան

Ասանա
Փարիզ
Միքիւս
Ասանա
Սիւս
Կ. Պոլիս
Պանսքըր
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Փարիզ
Պանսքըր
Գուրգուրեան

Բժիշկ
Խմբագիր
Հաշուապալ Ռէփիկ վարչութեան
Վաճառական
Տնօրէն Ազգ. վարժարանի
Հարաւարապետ
Առեւտրական
Յանձնակատար
Առեւտրական
Վաճառական
Վաճառական
Առեւտրական

1 8 9 3

Աղեփանդ Զափեան
Կարապետ Սիրաբեան
Արմենակ Պաղատեան
Սեփան Բաբիւրեան
Նօսան Զիլվեան

†
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Վաճառական
Ուսուց. Պէրպէրեան Վարժարանի
Երգահան-Դաշնակահար
Վաճառական

Գրիգոր ձերբակալման
Յակոբ Առնեան
Արամի Ձերբակալման

Դոնիս
Կեղիպոլոս
Դանիել

Անանիոս
Առնեան
Վաճառական

1894

Մարտինոս Նալպանեան
Սեփիան Մէլմարեան
Պօղոս Կարմիրեան
Յարութիւն Ձերբակալման
Գառնիկ Եփրեմեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Քիօսքինճիկ
Կ. Պոլիս

Տնօրէն Աղբ. Կեղ. Վարժարանի
Վաճառական
Վաճառական
Վաճառական
Առնեան, Ուսուցիչ Պէրպէր-
եան Վարժարանի
Ճարտարագէտ Անատոլի Եր-
կաթ Վարժարանի

Հրանտ Անդրեանեան

Կ. Պոլիս

1895

Միսայիլ Կիրեան
Գեորգ Գալիքեան
Գեորգ Գեօրգիան
Գառնիկ Դճեմեան
Գուրգէն Մէլմարեան
Արամ Սքարեան
Միսայիլ Կիրեան
Կարապետ Ձերբակալման
Կարապետ Ձերբակալման

Ալեքսանդրիս
Էօսկիշ
Քիօսքինճիկ
Իզմիր-Դարաբաշ
Կ. Պոլիս
Քիօսքինճիկ
Աթա-Բազար
Քիօսքինճիկ
Կ. Պոլիս

Առնեան, Դրագէտ
Վաճառական
Երկրաչափ-Ճարտարագէտ
Տնօրէն Աղբ. Վարժարանի
Առնեան
Առնեան
Բժիշկ
Վաճառական
Առնեան

1896

Յարութիւն Պառմանեան
Արթուր Մէլմարեան
Արամի Առնեան
Կարապետ Ձերբակալման
Միսայիլ Ձերբակալման
Լեւոն Կարապետեան
Լեւոն Մէլմարեան
Կարապետ Մանիսեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

Վաճառական
Բժիշկ
Վաճառական
Բժիշկ
Առնեան
Վաճառական
Վաճառական

1897

Լեւոն Գալուսեան

Կ. Պոլիս

Առնեան

1898

Առնեան Առնեան
Լեւոն Պառմանեան
(Պալլապար)

Պարթիպա
Կ. Պոլիս

Ուսուցիչ Բարձր. Վարժարանի
Բժիշկ

Պենոն Պէրպէրեան
Սմբատ Նարմեան
Տիգրան Ձերբակալման
Զարեհ Պապիկեան
Արթիկ Արթուրեան
Արամի Տ. Մովսէսեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
†
†
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

189

Բարսեղ Գեօրգիան
Յակոբ Գալուսեան
Տիգրան Գալուսեան
Սեպուհ Տանճիկեան
Յակոբ Նորհասեան

†
Կ. Պոլիս
†
†
Կ. Պոլիս

Կոստանիկ Պէրպէրեան

Կ. Պոլիս

Հրանտ Գալուսեան

Կ. Պոլիս

Գեորգ Ձերբակալման
Նորմադ Գալուսեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

19

Տիգրան Ձերբակալման
Արամ Ձերբակալման
Պենոն Սարմեան
Յակոբ Սարմեան
Միսայիլ Նիկողոսեան
Լեւոն Ձերբակալման
Յովսէփ Պէրպէրեան
Գառնիկ Մանիսեան
Վառնիկ Պալուսեան

Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Աթա-Ապր
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
†
Կ. Պոլիս

1

Միսայիլ Հազարապետեան

Կ. Պոլիս

Պենոն Նալպանեան

Կ. Պոլիս

Մարտինոս Պապիկեան

Կ. Պոլիս

Միսայիլ Սարմեան
Առնեան Ձերբակալման
Պօղոս Կարմիրեան
Արամի Մարմեան

†
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս
Կ. Պոլիս

51. 861